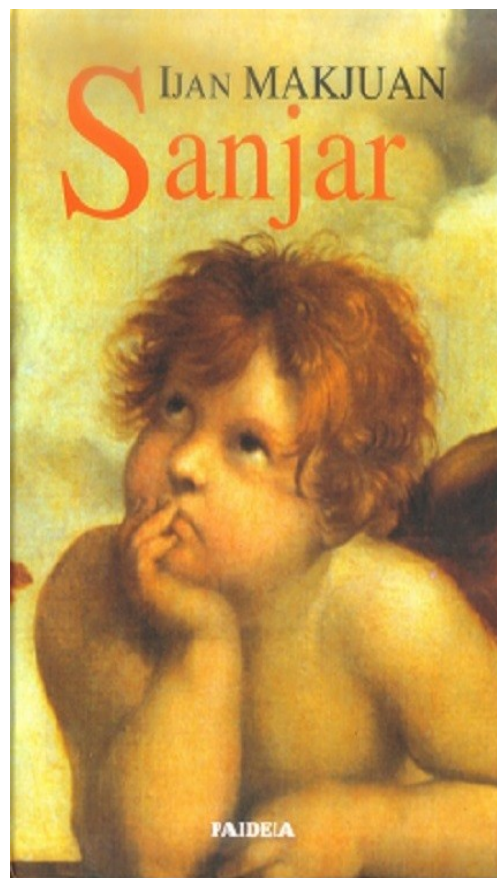


Ijan Makjuan

SANJAR



Za Poli, Alis, Vilijama i Gregorija, sa zahvalnošću.

Rad sam da govorim o telima
preobraženim u nove oblike.
Ovidije, *Metamorfoze*, Knjiga I

Predgovor drugom izdanju

U vreme dok sam pisao *Sanjara*, svako novo poglavlje čitao sam svojoj deci. Pogodba je bila prosta. Deca su dobijala najnoviju „priču o Piteru”, kako smo ih tada zvali, a ja sam mogao da se vratim poslu s korisnim primedbama. Ta prijatna, gotovo obredna razmena ostavila je traga i na mom pisanju, nateravši me da pažljivije nego inače pratim zvuk svake rečenice izgovorene glasom odraslog. Taj odrasli nisam bio ja, bar ne u onom najprostijem smislu. Sam u svojoj radnoj sobi, čitave odlomke bih čitao naglas nekom imaginarnom detetu (ne sasvim, ili ne samo mome) u ime tog imaginarnog odraslog. Uvo i jezik: želeo sam da ugodim i jednom i drugom.

Šta deca traže, to sam manje-više podrazumevao: dobru priču iznad svega, simpatičnog junaka, pa i hulje naravno, ali ne uvek i po svaku cenu jer onda sve deluje suviše pojednostavljeno, jasne uvode, obrte negde oko sredine, i zadovoljavajuće ishode koji ne moraju baš uvek da budu srećni. Za odraslog sam imao tek maglovito razumevanje. Svi smo mi zaljubljeni u svoju *ideju* o pričama pred spavanje - sveži dašak pepermintu u ustima, širom otvorene oči pune poverenja, termofor se puši negde duboko u čistoj posteljini, sneni žar tajnog saveza - a ko ne bi pozeleo da mu takav prizor urežu na nadgrobni kamen? No da li odrasli iskreno vole dečju književnost? Uvek mi se to oduševljenje činilo malo preteranim, pa možda i očajničkim. „*Skautske Laste i Amazonke? Beatriks Poter? Čarobne knjige!*” A da li je baš tako, da li i sad u takvim knjigama uživamo, ili samo čuvamo spone sa vlastitim detinjstvom, branimo to svoje izgubljeno, skoro zaboravljeno biće? Priznajte, kada ste se poslednji put usamili i sklupčali u fotelji sa *Švajcarskom porodicom Robinson*?

Dečje knjige volimo zato što naša deca uživaju u njima, a to ima malo veze s literaturom, mnogo s ljubavlju. Već u ranim danima pisanja i glasnog čitanja *Sanjara*, došao sam na pomisao da je bolje zaboraviti našu slavnu tradiciju dečje literature i napisati knjigu za odrasle koja govori o jednom detetu jezikom koji će razumeti i deca. U stoleću Hemingveja i Kalvina, jednostavna proza ne mora nužno da odbije probirljivog čitaoca. Nadao sam se da će u temi - samoj mašti - svako ko je ikada uzeo knjigu u ruke prepoznati i svoj lični ulog. Isto važi i za preobražaje, koji su večni motiv, takoreći opsesija, u svim književnostima. *Sanjar* je objavljen u ilustrovanom izdanju za decu u Britaniji i Sjedinjenim Državama, i u nešto trezvenijoj formi za odrasle u nekoliko drugih zemalja. Nekad je vladao običaj da pisci svoje knjige posvećuju sudajama, maltene kao roditelji kad ispraćaju dete u svet. „Putuj knjižice...” Ova moja će se na kraju možda skrasiti u zapećku neke dečje biblioteke, ili će umreti zaboravljena, ali zasad se još nadam da će i mlađima i starijima pružiti izvesno uživanje.

Ijan Makjuan

1995.

REČ-DVE O PITERU

Kad je Piter Fortjun imao deset godina, odrasli su ponekad govorili da je on „teško” dete. Nikad mu nije bilo jasno šta im to znači. Uopšte se nije osećao kao težak. Nije bacao flaše od mleka preko baštenskog zida, i nije glumio ranjenika s kečapom na glavi, niti mlatio sabljom oko cevanica svoje bake, sve i ako je tu i tamo pomišljao na takve stvari. Ako se izuzme sve povrće osim krompira, kao i riba i jaja i sir, nije postojalo jelo koje je odbijao da jede. Nije bio ni bučniji ni prljaviji ni gluplji od bilo koga njemu poznatog. Ime mu se lako izgovaralo i pisalo. Njegovo lice, bledo i pegavo, bilo je sasvim lako upamtiti. Svakog dana je odlazio u školu kao i sva druga deca i nikad od toga nije pravio veliko pitanje. Prema sestri je bio grozan samo onoliko koliko i ona prema njemu. Policajci nikad nisu dolazili na vrata da ga uhapse. Lekari u belim mantilima nikad mu nisu napisali uput za ludnicu. Po sopstvenom mišljenju, Piter je u stvari bio prilično lak. Pa šta je to onda kod njega bilo teško?

Tek pošto je i sam proživeo mnogo godina kao odrastao čovek, konačno je shvatio. Ljudi su mislili da je težak zato što je bio toliko ćutljiv. Kao da im je to zbog nečega smetalo. A nije mnogo pomagalo ni to što je voleo da bude sam. Ne stalno, razume se. Čak ne ni svakog dana. Ali bilo je mnogo dana kad je želeo da na jedan sat nekud pobegne, u svoju sobu, ili u park. Prijalo mu je da bude sam i da se bavi svojim mislima.

E sad, odrasli većinom uobražavaju da znaju šta se zbiva u glavi jednog desetogodišnjaka. A nemoguće je znati šta neko misli ako on sam o tome ne priča. Nekog letnjeg popodneva, susedi bi možda videli Pitera kako leži na leđima, gricka travku i zuri u nebo. „Piter! Piter!”, dovikivali su, „O čemu to misliš?” I Piter bi se trgao i uspravio. „Ah, ni o čemu. Baš ni o čemu.” Odrasli

su znali da se nešto zbiva u njegovoj glavi, ali to nešto nisu mogli ni da čuju ni da vide ni da opipaju. Nisu mu mogli reći da smesta prestane s tim, jer nisu ni znali šta je to što on radi. Piter je mirne duše mogao i da zapali školsku zgradu ili da baci rođenu sestru aligatoru i onda pobegne u balonu, ali ljudi su videli samo dečaka koji netremice zuri u plavo nebo, dečaka koji ih ne čuje kad ga dozivaju.

Što se usamljivanja tiče, ni to odrasli nisu mnogo voleli. Ne vole oni ni kad se drugi odrasli usamljuju. Ako učestvuješ, svi mogu da vide kakve su ti namere. Namere su ti iste kao i njihove. Moraš da učestvuješ, jer inače svima ostalima kvariš zabavu. Piter je o tome imao drugačije mišljenje. Lepo je i krasno učestvovati, do razumne granice. Ali u tome se zaista preterivalo. Štaviše, mislio je, kad bi ljudi manje vremena trošili na učestvovanje i nagovaranje drugih da učestvuju, i kad bi svakog dana bar malo vremena provodili sami, podsećajući se ko su i ko bi mogli postati, onda bi svet bio veselije mesto i možda se nikada ne bi događali ratovi.

U školi je često ostavljao svoje telo da sedi u klupi dok su mu se misli otiskivale na daleka putovanja. Čak i kod kuće, sanjarenje ga je ponekad uvaljivalo u nevolje. Jednog Božića Piterov otac, Tomas Fortjun, latio se ukrašavanja dnevne sobe. Mrzeo je taj posao. Uvek ga je bacao u zlovoljno raspoloženje. Nameravao je da zakači nekoliko šarenih traka u jednom ćošku, visoko na tavanici. E sad, desilo se da je baš u tom ćošku bila jedna fotelja, a u fotelji je, ne radeći ništa naročito, sedeo Piter.

„Piter, sad ni makac odatle”, rekao je Tomas Fortjun. „Popeću se na fotelju, moram da dohvatim onaj ćošak tamo gore.”

„Nema problema”, rekao je Piter. „Samo ti radi.”

I tako se Tomas Fortjun popeo na naslon fotelje, a Piter je odlepršao za svojim mislima. Izgledao je kao da ne radi ništa, ali u stvari je bio veoma zaposlen. Upravo je otkrivao nov i uzbudljiv način za brzo spuštanje s planinskog vrha pomoću vešalice za odelo i žice razapete između borova. Razmišljao je o tom problemu dok je otac stajao na naslonu, istežao se i dahtao pokušavajući da domaši ćošak na tavanici. Kako bi mogao da se spustiš niz žicu, pitao se Piter, a da usput ne udaraš o borove?

I možda je baš planinski vazduh podsetio Pitera da je gladan. U kuhinji je stajala nenačeta kutija čokoladnih biskvita. Šteta bi bilo da ostanu zapostavljeni. Kad je ustao, iza njega se začuo strahovit tresak. Osvrnuo se baš u trenutku kad je njegov otac upadao glavom u ćošak iza fotelje. Onda se Tomas Fortjun iznova pokazao, opet prvo glavom, spreman, sudeći po izrazu lica, da Pitera isecka na sitne komade. Na suprotnom kraju sobe, Piterova majka je s rukom preko usta jedva prikrivala smeh.

„Uf, izvini tata”, rekao je Piter. „Zaboravio sam da si gore.”

* * *

Nedugo posle desetog rođendana, Piteru su poverili zadatak da svoju sedmogodišnju sestru Kejt odvede u školu. Piter i Kejt išli su u istu školu. Pešice su stizali za petnaest minuta, autobusom još brže. Obično ih je u školu vodio otac kad bi krenuo na posao. Ali sada se već smatralo da su deca dovoljno odrasla da sama odlaze u školu autobusom, i tako je Piter proizveden u vođu puta.

Škola je bila udaljena samo dve stanice, ali po uzbuđenju Piterovih roditelja moglo se pomisliti da on vodi Kejt na Severni pol. Prethodne večeri je

dobio uputstva. Kad se probudio, morao je da ih sasluša iznova. Onda su ih roditelji ponavljali tokom celog doručka. Dok su deca izlazila, njihova majka, Vajola Fortjun, još jednom je nabrojala pravila. Sigurno svi misle da sam glup, pomislio je Piter. Pa možda i jesam. Neprekidno mora držati Kejt za ruku. Neka sede na donjem spratu autobusa, ali tako da Kejt bude pored prozora. Ne smeju se upuštati u razgovor s ludacima i manijacima. Piter treba da prijavi kondukteru na kojoj stanici silaze, i to glasno i jasno, i posle ne sme zaboraviti da kaže „hvala”. I neka budno prati kuda se voze.

Piter je sve to ponovio majci, i pošao sa sestrom prema autobuskoj stanici. Celim putem su se držali za ruke. Doduše, ovo i nije bilo tako strašno jer mu je Kejt u stvari bila draga. Jedino se nadao da ga niko od drugova neće videti kako se drži za ruke s jednom devojčicom. Autobus je stigao. Piter i Kejt su ušli i zauzeli sedišta na donjem spratu. Izgledalo bi smešno da sede držeći se za ruke, a u autobusu je bilo i nekoliko dečaka iz škole, pa su tako rasplesli prste. Piter je bio ispunjen ponosom. Sposoban je da se stara o sestri bilo gde na svetu. Kejt može računati na njega. Recimo da se zateknu sami u nekom planinskom klancu i nalete na čopor gladnih vukova, on bi tačno znao šta treba uraditi. Pazeći da ne pravi nagle pokrete, povukao bi Kejt do neke stene koja bi im štitila leđa. Onda vukovi ne bi mogli da ih opkole.

I tada Piter vadi iz džepa dve važne stvari koje se setio da ponese - svoj lovački nož, i jednu kutiju šibica. Izvlači nož iz futrole i polaže ga na travu, da mu bude pri ruci ako vukovi krenu u napad. Vukovi im se lagano približavaju. Toliko su izgladneli da zavijaju, balave i reže. Kejt šmrca, ali on nema vremena da je teši. Svestan je da mora misliti samo na svoj plan. Oko njegovih nogu ima dosta suvog lišća i grančica. Hitro i vešto, Piter ih skuplja na gomilu. Vukovi su već sasvim blizu. Ovo je trenutak kad ne sme da pogreši. U kutiji je preostala samo jedna šibica. Već se oseća miris vučjeg daha - ogavni smrad trulog mesa.

Piter se saginje, šakama pravi zaklon i kreše šibicu. Utom dune vetar, plamen zaleluja, ali Piter drži šibicu sasvim nisko, i onda najpre prvi list, pa drugi, pa kraj jedne grančice, prihvataju vatru, i ubrzo gomila bukti. Piter nabacuje još lišća i granja i debljeg pruća. Kejt shvata njegovu zamisao i pomaže mu. Vukovi polako uzmiču. Divlje zveri se boje vatre. Plamenovi ližu sve dalje i dalje uvis, a vetar nanosi dim pravo u razjapljene vučje čeljusti. Sada Piter uzima lovački nož i...

Koješta! Ako ne pazi, zbog takvih maštarija mogao bi da promaši stanicu. Autobus je u međuvremenu stao. Deca iz njegove škole već su izlazila. Piter je skočio sa sedišta i jedva nekako, kad je autobus već kretao, uspeo da doskoči na pločnik. Tek nekih pedeset koraka dalje shvatio je da je nešto zaboravio. Možda torbu? Ne! Sestru! Spasao je Kejt od vukova, a ostavio ju je samu u autobusu. U prvi mah nije mogao ni da makne. Zabezeknuto je stajao i gledao kako autobus odlazi. „Vrati se”, mrmljao je. „Vrati se.”

Tada mu je prišao jedan školski drug i lupio ga po leđima.

„Hej, šta ti je? Kao da si pao s Marsa.”

Piterov glas zvučao je kao da dolazi iz velike daljine. „Ah, ništa, ništa. Zaboravio sam nešto u autobusu.” I onda se dao u trk. Autobus je dotle odmakao dobrih pola kilometra i sada je usporavao pred sledećom stanicom. Piter je jurnuo za njim. Kretao se takvom brzinom da je verovatno mogao i poleteti, samo da je raskrilio ruke. Onda bi lebdeo iznad vrhova drveća i... Ali ne! Ne sme opet početi da sanjari. Mora izbaviti sestru. Već ovog časa, ona sigurno vrišti od straha.

Nekoliko putnika je sišlo, i autobus je ponovo krenuo. Sada mu je bio

bliže nego prošli put. Mileo je iza nekog kamiona. Samo ako nastavi da trči, ako zaboravi na užasne bolove u nogama i grudima, Piter je imao izgleda da ga stigne. Kad je dospeo do stanice, autobus je bio udaljen jedva pedeset metara. „Brže, brže”, govorio je sebi.

Dok je prolazio pored stanice, neko dete mu je doviknulo: „Hej, Piter, Piter!”

Piter nije imao snage ni da se osvrne. „Ne smem da se zadržavam”, produhao je, i nastavio da trči.

„Piter! Stani! To sam ja, Kejt!”

Držeći se za grudi, Piter se srušio na travu kraj sestrih nogu.

„Pazi, kućeće govance”, rekla je Kejt mirno dok je posmatrala kako se njen brat bori da povрати dah. „Hajde sad. Moramo da požurimo, zakasnili smo. I bolje bi ti bilo da me držiš za ruku, ako ne misliš da nadrljaš.”

I tako su zajedno otišli u školu, a Kejt je vrlo časno obećala - u zamenu za Piterov subotnji džeparac - da kod kuće neće ni zucnuti o tome što im se desilo.

Nezgodno je, ako si sanjar koji malo govori, što nastavnici u školi, pogotovu oni koji te ne poznaju dobro, obično misle da si glupav. Ili, ako ne baš glupav, onda tunjav i nezanimljiv. Niko ne vidi čudesne događaje koji se odvijaju u tvojoj glavi. Svaki normalan nastavnik, kad bi primetio da Piter zuri kroz prozor ili u prazan list papira na klupi, pomislio bi da mu je dosadno, ili da nije spremio lekciju. Ali istina je bila sasvim drugačija.

Jednog jutra su, recimo, deca u Piterovom razredu imala kontrolni iz matematike. Morali su da saberu neke veoma velike brojeve, a rok je bio dvadeset minuta. Maltene čim je počeo da rešava prvi zadatak, u kome je trebalo sabrati tri miliona petsto hiljada dvesta devedeset i pet sa drugim, skoro isto lako velikim brojem, Piter se odjednom setio najvećeg broja na svetu. Samo nedelju dana ranije čitao je o broju sa čarobnim imenom *gugol*. Gugol dobijaš ako sto puta pomnožiš deset sa deset. Desetka s hiljadu nula na kraju. Ali postojala je jedna još bolja reč, prava bombona - *gugolpleks*. Gugolpleks je gugol puta deset puta deset. Kakav broj!

Piterove misli odlutale su za tom fantastičnom veličinom. Nule su se nizale u nedogled kao mehurići sapunice. Otac mu je pričao kako su astronomi izračunali da ukupan broj atoma u svim onim milionima zvezda koje oni posmatraju kroz svoje džinovske teleskope iznosi deset sa devedeset osam nula na kraju. Zbir svih atoma na svetu ne dostiže čak ni jedan gugol. A gugol je obična trica u poređenju sa gugolpleksom. Ako bi ti palo na pamet da od nekog zatražiš jedan gugol karamela s čokoladnim prelivom, u svemiru ne bi bilo ni izbliza dovoljno atoma za pravljenje tolikih karamela.

Piter je naslonio glavu na šaku i uzdahnuo. Istog časa, nastavnica je pljesnula rukama. Dvadeset minuta je isteklo. Piter je stigao da napiše samo prvi broj iz prvog zadatka. Svi ostali su već bili završili. Nastavnici nije promaklo da Piter zuri u papir, ne piše ništa i uzdiše.

Nedugo posle toga prebačen je u grupu đaka koji su s teškom mukom sabirali čak i male brojeve kao što su četiri i šest. Uskoro je Piter počeo da se dosađuje i bilo mu je još teže da pazi na časovima. Nastavnici su mislili da je preslab matematičar čak i za tu grupu neznalica. Šta da rade s njim?

Naravno, Piterovi roditelji i njegova sestra Kejt znali su da on nije ni glup ni lenj ni nezainteresovan, a s vremenom su i neki nastavnici shvatili da se u njegovoj glavi zbivaju svakojake zanimljive stvari. A Piter je, odrastajući, i sam nešto naučio: pošto ljudi ne mogu da vide šta se odigrava u tvojoj glavi, najbolje je, ako želiš da te razumeju, da im to lepo kažeš. I tako je počeo da zapisuje ponešto od onoga što mu se događalo dok je zurio kroz prozor ili ležao na leđima zagledan u nebo. Kad je odrastao, Piter je postao pronalazač i pisac priča i živeo je srećno i zadovoljno. U ovoj knjizi naći ćete neke od uvrnutih pustolovina koje su se zbivale u njegovoj glavi, pribeleženih tačno onako kako su se dogodile.

Glava I

LUTKE

Takoreći od pamtiveka, Piter je delio sobu sa sestrom. Najčešće mu to nije smetalo. Kejt i nije bila tako loša. Umela je da ga zasmije. Štaviše, Piter bi se ponekad usred noći budio iz ružnog sna i tada je bio srećan što još nekog ima u sobi, pa makar to bila samo njegova sedmogodišnja sestra, koja mu ne bi mnogo pomogla protiv onih sluzavih stvorova crvene kože što su ga jurili kroz san. Kad bi se probudio, sva ta čudovišta su zamicala iza zavesa ili bežala u orman. Pošto je znao da je i Kejt tu negde u mraku, bilo mu je za mrvicu lakše da se izmigolji iz kreveta i preko odmorišta otrči do roditeljske sobe.

Ali povremeno mu je ipak smetalo što nema svoju sobu. A smetalo je i Kejt. Dešavalo se da čitavo popodne jedno drugom idu na živce. Neka sitna prepirka prerasla bi u svađu, a svađa u tuču, pravu pravcatu tuču, sa žustrim udarcima, grebanjem, čupanjem za kosu. Pošto je bio tri godine stariji, Piter je očekivao da će uvek pobeđivati u tim bespoštednim borbama. Pa sad, u neku ruku i jeste pobeđivao. Uvek je mogao da računa na to da će Kejt prva zaplakati.

Samo, jesu li to stvarno bile pobeđe? Kejt je umela da zadržava dah i da se guša i da potamni u licu kao zrela šljiva. Posle toga je mirno mogla da otrči dole i pokaže majci „šta je Piter uradio”. Ili bi se jednostavno preturila na pod i tako jezivo krkljala iz grla da bi se Piter uplašio da će mu sestra umreti. I tada bi *on* morao da trči niz stepenice kako bi doveo majku. Kejt je, isto tako, umela da vrišti. Jednom prilikom, dok je izvodila jednu od tih svojih burnih arija, pred kućom se zaustavio neki automobil iz koga je izašao čovek zabrinutog lica i zapiljio se u prozor njihove sobe. Piter je baš tog trenutka bacio pogled na ulicu.

Čovek je uleteo u njihovu baštu i počeo da lupa na vrata, ubeđen da se unutra događa nešto stravično. Pa i događalo se. Piter je pozajmio nešto što je pripadalo Kejt, a ona je želela da joj se to vrati. *Smesta!*

U takvim okolnostima, posledice je snosio Piter, dok je Kejt slavila pobedu. Bar je tako Piteru izgledalo. Kad god bi se razbesneo na Kejt, morao je dobro razmisliti pre nego što je udari. Često su održavali mir tako što bi povukli nevidljivu liniju po sredini zajedničke sobe. Ona strana za Kejt, ova za Pitera. S ove strane, Piterov sto za crtanje i bojenje, njegova jedina plišana igračka - žirafa sa izvijenim vratom, pa onda kompleti pribora za hemiju, elektricitet i štampanje, koji nikada nisu ispunili uzbudljiva obećanja sa slika na poklopcima kutija, i jedan limeni sanduk u kome je držao svoje tajne, a koji je Kejt stalno pokušavala da otvori.

S one strane, nalazio se Kejtin sto za bojenje i crtanje, njen teleskop, mikroskop i komplet magneta koji su bili uzbudljivi tačno kao što su slike obećavale, a sav preostali prostor u njenoj polovini sobe zauzimale su lutke. Sedele su besposlene na dasci od prozora klataći noge, nakrivljene na njenoj komodi s fiokama ili prislonjene uz ogledalo, sedele su i u lutkinim kolicima, zbijene kao putnici u podzemnoj železnici. Trenutne miljenice redovno su osvajale položaje najbliže njenom krevetu. Bilo ih je u svim bojama, od sjajne, imalinski crne do mrtvački bele, ali većinom su bile zajapureno roze. Neke su bile gole. Druge su nosile samo po jedan komad odeće, soknu, majicu, ili šeširić. Jedna manja grupa izgledala je spremno za večernji izlazak, u balskim haljinama s lentama, ili u čipkanim bluzama i bogato nabranim suknjama za kojima su vijorile dugačke vrpce. Veoma su se razlikovale između sebe, ali jedna stvar im je svima bila zajednička: sve su imale isti razrogačen, ludački, netremičan pogled. Trebalo je da budu bebe, ali odavale su ih oči. Bebe nikad i nikoga ne gledaju na taj način. Kad bi prošao pored njih, Piter je imao osećaj da

ga špijuniraju, a kad bi napustio sobu, zamišljao je da one pričaju o njemu, svih šezdeset.

Doduše, te lutke Piteru nikad nisu učinile ništa nažao, i postojala je samo jedna koja mu se zaista nije sviđala. Opako Luče. Čak ni Kejt nije mnogo marila za njega. U stvari ga se bojala, toliko se bojala da nije smela ni da ga baci, iz straha da će joj se ono vratiti usred noći da se osveti. Opako Luče bilo je na prvi pogled prepoznatljivo. Takva roze boja nikad nije viđena na ljudskom licu. Davno pre toga, luče je ostalo bez leve noge i desne ruke, a iz temena njegove rupičaste lobanje štrčao je jedan debeli bič crne kose. Ljudi koji su ga napravili želeli su da mu podare ljubak osmejak, ali mora da je s kalupom nešto krenulo naopako jer Opako Luče je uvek prezrivo izvijalo usne, i mrštilo se, kao da nastoji da se priseti najodvratnije stvari na svetu.

Od svih lutaka, jedino Opako Luče nije bilo ni dečak ni devojčica. Opako je naprosto bilo „ono”. Ono je bilo golo, i sedelo je najdalje moguće od Kejtinog kreveta, na vrhu police za knjige, odakle je sve ostale gledalo s visine. Kejt je to nesrećno stvorenje ponekad uzimala u naručje i pokušavala da ga smiri mrmljanjem, ali ubrzo bi se stresla i brže-bolje ga vratila na policu.

Nevidljiva linija je dobro služila dok je ne bi zaboravili. Uvek su morali da traže dozvolu za prelazak u tuđu polovinu. Kejt nije smela da zaviruje u Piterov tajni sanduk, a Piter nije smeo da dira Kejtin mikroskop bez njenog dopuštenja. I sve je teklo u najboljem redu dok jednog nedeljnog jutra nije izbila svađa, jedna od najžešćih, oko tačnog položaja granice. Piter je bio ubeđen da linija ne prolazi baš toliko blizu njegovog kreveta. Ovog puta, Kejt nije morala ni da pomodri, ni da glumi umiranje, ni da vrišti. Zveknula je Pitera po nosu Opakim Lučetom. Uхватила ga je za onu jednu debelu roze nogu i zavitlala ga Piteru u lice. I sada je bio Piterov red da uplakan trči u prizemlje. Nos ga u

stvari nije boleo, ali pocurela mu je krv, pa je želeo da iz toga izvuče najviše što se moglo. Dok je žurio niz stepenice, nadlanicom je razmazao krv po celom licu, a kad je ušao u kuhinju, srušio se na pod ispred majke i počeo da se previja, cvili i jauče. I Kejt je, naravno, nadrljala, debelo nadrljala.

Upravo zbog te tuče, roditelji su zaključili da je došlo vreme da Piter i Kejt dobiju zasebne sobe. Nedugo posle Piterovog desetog rođendana, otac je raskrčio takozvanu „sobu za kutije”, mada tamo nisu držali nikakve kutije, samo stare ramove za slike i polomljene stolice. Piter je pomogao majci da uredi sobu. Okačili su zavese i ugurali unutra jedan ogroman gvozdeni krevet sa stubovima i mesinganim kuglama.

Kejt se toliko radovala da je pomagala Piteru da prenese svoje stvari preko odmorišta. S tučama je gotovo. I više neće morati da sluša ono jezivo pištanje i grgoljenje koje njen brat proizvodi u snu. A Piter je pevao, nije mogao da se zaustavi. Sada je imao mesto gde je mogao da ode i... pa, da tamo jednostavno bude. Te večeri je rešio da legne pola sata ranije kako bi uživao u sopstvenom mestu, sopstvenim stvarima, bez neke zamišljene linije po sredini sobe. Ležao je u polumraku i mislio kako je, eto, ipak nešto dobro poteklo od one rugobe i gnusobe, Opakog Lučeta.

A potom su meseci proticali, i Piter i Kejt su se navikli na to da svako ima svoju sobu i o tome više nisu mnogo razmišljali. Zanimljivi datumi su došli i prošli - Piterov rođendan, novembarski vatromet, Božić, Kejtin rođendan, i konačno Uskrs. Ovo se desilo dva dana posle porodičnog traganja za uskršnjim jajima skrivenim u žbunju. Piter je bio u svojoj sobi, na svom krevetu i spremao se da pojede svoje poslednje čokoladno jaje. To jaje je bilo najveće, najteže od svih, i zato ga je i sačuvao za kraj. Zgulio je srebrno-plavi staniolski omot. Jaje je skoro dostizalo veličinu lopte za ragbi. Držao ga je obema rukama, buljeći u

njega. Onda ga je privukao bliže i palčevima pritisnuo koranicu. Kako je samo uživao u jakom, kremastom mirisu kakaoa koji je pokuljao iz mračne duplje u sredini. Prineo je jaje nosu i udahnuo. Onda je počeo da jede.

Napolju je padala kiša. Pred njim je bilo još nedelju dana raspusta. Kejt je otišla kod drugarice. Piter nije imao drugog posla osim da jede. Dvadeset minuta kasnije, od jajeta je preostao samo staniol. Piter je ustao, a zatim se blago zaneo u hodu. Osećao se bolesno i bilo mu je dosadno, savršena kombinacija za jedno kišno popodne. Nekim čudom, ni zasebna soba više mu nije bila uzbudljiva. „Muka mi je od čokolade”, uzdahnuo je i uputio se ka vratima. „Muka od sopstvene sobe!”

Zaustavio se na odmorištu, pitajući se da li će sad morati da povraća. Ali umesto da ode u kupatilo, skrenuo je prema Kejtinoj sobi i stupio unutra. Naravno da se tamo već hiljadu puta vraćao, ali nikad sam. Stajao je nasred sobe, pod prismotrom lutaka, kao i obično. Osećao se nekako čudno, i sve je izgledalo drugačije. Soba je bila veća, i nikad ranije nije primetio da je pod toliko strm. Činilo mu se da lutaka i njihovih pogleda ima više nego ikad, a dok se kretao nizbrdicom prema svom starom krevetu kao da je čuo neki zvuk, ili tačnije šušanj. Bio je ubeđen da se negde nešto miče, ali kad se okrenuo, sve je mirovalo.

Seo je na krevet i prisetio se starih vremena kad je tu spavao. Tada je bio običan klinac. Devet godina! Šta je i mogao znati? Samo kad bi ovo njegovo desetogodišnje biće moglo da se vrati unazad i objasni toj glupoj naivčini šta je šta. Kad napuniš deset godina, počinješ da vidiš dalje od nosa, uočavaš kako su stvari povezane, kako stvari funkcionišu... proširuješ vidike...

Piter se toliko upinjao da se priseti svog priglupog mlađeg bića od pre

šest meseci da nije ni primetio priliku koja mu se približavala hodajući po tepihu. Ali onda se trgao, jeknuo od iznenađenja, i podigao noge na krevet skupljajući kolena ispod brade. Nezgrapnim ali odlučnim korakom, prilazilo mu je Opako Luče. Uzelo je četkicu za bojenje s Kejtinog stola i sada se njome poštapalo. Hramalo je kroz sobu uz mrzovoljno huktanje, i gundalo psovke kakve ne priliče čak ni jednom opakom lučetu. Zastalo je ispred kreveta da povрати dah. Piter se iznenadio kad je video graške znoja na njegovom čelu i gornjoj usni. Opako Luče je prislonilo četkicu uz krevet i obrisalo lice svojom jedinom podlakticom. A onda, glednuvši u Pitera i duboko udahnuvši, dograbilo je onu svoju štaku i počelo da se uspinje na krevet.

Ako imaš samo jednu ruku i jednu nogu, pentranje uz nešto što je triput više od tebe zahteva dosta strpljenja i snage. Opako Luče nije imalo mnogo ni jednog ni drugog. Njegovo roze telašce drhtalo je od grča i naprezanja dok je, obešeno negde oko polovine krevetskog stuba, pokušavalo da se odbaci uvis četkicom za bojenje. Dahtanje i stenjanje postalo je glasnije i žalostivije. A onda se, sasvim lagano, pred Piterovim očima ukazala njegova glava, znojavija nego ikad. Lako je mogao da pruži ruku tom jadnom stvorenju i izvuče ga na krevet. A mogao je, podjednako lako, i da ga udari i odbaci na pod. Ali ništa od toga nije uradio. Sve je ovo bilo beskrajno zanimljivo. Želeo je da vidi šta će se dogoditi. Dok se Opako Luče preznojavalo i brektalo: „Grom te zgromio!” i „Štokava škrinjo!”, Piter je najednom primetio da su sve lutke u sobi iskrenule glave prema njemu. Plavetne oči piljile su u njega razrogačenije nego ikad, i čuo se neki šumor kao kad voda teče preko kamenja, šumor koji se zgusnuo i pretvorio u žagor, a potom i u nezadrživu bujicu kad je uzbuđenje preplavilo pedeset a možda čak i šezdeset gledalaca.

„Evo, počelo je!”, čuo je kako uzvikuje jedna lutka.

A druga je odvrátila: „Ovo se ne viđa svaki dan!”

A treća je dodala: „Što je pošteno, pošteno!”, i bar dvadeset lutaka se bučno složilo.

„Tako je!”

„Ima pravo!”

„Odlično rečeno!”

U međuvremenu je Opako Luče uspelo da stavi ruku na krevet pa je odbacilo štaku. Sada se upinjalo da dohvati cebe, želeći da ga stegne i uzvere se kao uz konopac. I još dok je to radilo, iz drugog kraja sobe razleglo se moćno navijanje, i odjednom su lutke, sve koliko ih ima, nagnule prema krevetu. Sa prozorske daske i rama na ogledalu, s Kejtinog kreveta i iz lutkinih kolica, pohrlile su preko tepiha krupnim koracima, kratkim i dugim skokovima. Lutke u balskim haljinama su se batrgale i spoticale uz ciku i vrisku, dok su one gole, i one s po jednom soknom, napredovale zastrašujućom brzinom. Nadirale su tako, u smeđim i roze, crnim i belim talasima, i na svim ukalupljeno napućenim usnama bio je uzvik: „Što je pošteno, pošteno! Što je pošteno, pošteno!” I iz svakog razrogačenog staklastog oka sevaio je gnev koji je Piter oduvek nazirao iza te lepe, bebasto plave boje.

Opako Luče se uspravilo na krevetu, iscrpljeno ali ponosno, mašući gomili okupljenoj na podu. Lutke su zbile redove i gromoglasno ga podržale, dižući bucmaste ruke s jamicama ka svom predvodniku.

„Što je pošteno, pošteno!”, zaorilo se opet.

Piter se skupio u dnu kreveta. Sedeo je naslonjen na zid, s rukama oko kolena. Zaista nečuveno. Pa valjda će majka odozdo čuti ovu halabuku i popeti se da zavede red i mir.

Opakom Lučetu trebalo je vremena da povрати dah, pa je pustilo ostale da viču. Onda je uzelo svoju štaku ili četkicu za bojenje, a rulja lutaka je naglo začutala.

Namignuvši svojim pristalicama, hromo stvorenje je došepalo korak-dva bliže Piteru i reklo: „Ti si se lepo smestio, zar ne?” Ton je bio vrlo učtiv, ali neko se iz gomile zakikotao, i Piter je shvatio da su mu namestili zamku.

„Nije mi jasno”, rekao je, „šta time hoćeš da kažeš.”

Opako Luče se okrenulo prema gomili i izvelo sasvim dobru imitaciju Piterovog glasa. „Gospodinu nije jasno šta time hoću da kažem.” Pogledalo je u Pitera. „Hoću da kažem, carski se provodiš tamo u tvojoj sobi, je l’ da?”

„Ah, to”, rekao je Piter. „Pa jeste, soba je fenomenalna.”

Neke lutke dole na tepihu odmah su se uhvatile za tu reč i počele da ponavljaju kao papagaji: „Fenomenalna... fenomenalna”, tako da je na kraju stvarno zazvučala kao izrazito glupa reč, i Piter se kajao što ju je uopšte izgovorio.

Opako Luče je strpljivo čekalo. Kad je ponovo zavládala tišina, upitalo je: „Zadovoljan si što imaš svoju sobu, je l’ da?”

„Jesam”, odgovorio je Piter.

„Zadovoljan si što imaš sobu koja je samo tvoja?”

„Da. Već sam ti kazao. Zadovoljan sam”, rekao je Piter.

Opako Luče je dohramalo korak bliže. Piter je imao utisak da će sada čuti ono glavno. Luče je podiglo glas. „A da li ti je padalo na pamet da bi još neko možda želeo tu sobu?”

„Koješta”, rekao je Piter. „Mama i tata dele sobu. To znači da preostajemo samo Kejt i ja...”

Nezadovoljni žamor gomile prigušio je njegove reči. Opako Luče uspelo je da se održi na jednoj nozi i digne štaku zahtevajući tišinu.

„Samo vas dvoje, ha?”, reklo je, klimajući glavom u pravcu gomile.

Piter se nasmejao. Nije znao šta da kaže.

Opako Luče se primaklo još bliže. Piter je mogao i da ga dotakne, samo da je ispružio ruku. Bio je siguran da oseća miris čokolade u njegovom dahu.

„Zar ti se ne čini”, reklo je, „da je vreme da još neko dođe na red za tu sobu?”

„Koješta”, zaustio je Piter. „Pa vi ste samo lutke...”

Ništa nije moglo više da razgoropadi Opako Luče. „Video si kako mi

ovde živimo”, ciknulo je. „Nas šezdeset guramo se u jednom ćošku. Hiljadu puta si prošao pored nas, a nikad na to nisi ni pomislio. Baš tebe briga što smo mi ovde naslagane jedna preko druge kao cigle u zidu. Uopšte ne vidiš ono što ti je pod nosom. Pogledaj nas samo! Nema mesta, nema privatnosti, a većina nema čak ni svoj krevet. Sada je red da neko drugi dobije onu sobu. Što je pošteno, pošteno!”

Gomila je ponovo zagrajala, i još jednom, počelo je skandiranje. „Što je pošteno, pošteno!” I kroz tu opštu dreku, lutke su u rojevima navalile na krevet, kao lopovi, penjući se jedne drugima na ramena. Za manje od jednog minuta, čitava posada stajala je zadihana pred Piterom, a Opako Luče, koje se u međuvremenu povuklo u drugi kraj kreveta, zamahnulo je štakom iz pozadine i uzviknulo: „Sad!”

Šezdeset pari debeljuškastih ruku okačilo se o Piterovu levu nogu.

„Ooo ooo-ruk!”, komandovalo je Opako Luče.

„Ooo ooo-ruk!”, odvrćala je gomila.

I tada se dogodilo nešto čudno. Piterova noga je otpala. Prosto tako, otpala. Pogledao je dole u mesto gde mu je nekad bila noga, a tamo je iz pocepanih pantalona umesto krvi virila jedna mala vijugava opruga.

Vrlo čudno, pomislio je. Nikad mi ne bi palo na pamet...

Ali nije imao mnogo vremena da razmišlja o toj čudnoj pojavi jer lutke su se uhvatile za njegovu desnu ruku i već su počele da vuku i orukuju, i tako mu je i ruka otpala, a iz ramena mu je iskočila još jedna oprugica.

„Hej!” viknuo je Piter. „Dajte mi to natrag.”

Ali ništa nije vredelo. Ruka i noga su putovale iznad glava gomile prema Opakom Lučetu. Ono je prihvatilo nogu i uglavilo je u odgovarajuću rupu. Stajala mu je kao salivena. Sada je uzelo da namesti i ruku. Prosto kao da je bila za njega pravljena, toliko mu je ta ruka dobro pristajala.

Sve čudnije od čudnijeg, pomislio je Piter. Očekivao bih da će moja ruka i noga biti prevelike.

Tek što je to pomislio, lutke su se ponovo okomile na njega, i sada su mu puzale uz grudi, čupale ga za kosu, cimale za odeću.

„Bežite od mene”, vikao je Piter. „Jao! Pa to boli!”

Lutke su umirale od smeha, sve dok mu nisu očerupale skoro svu kosu s glave. Ostavile su samo jedan dugačak čuperak koji mu je štrčao negde iz sredine temena.

Opako Luče je bacilo štaku Piteru i počelo da skakuće i isprobava svoju novu nogu. „Sada je moj red da se uselim u onu sobu”, uzviknulo je. „A ovaj ovde, on neka ide tamo gore.” Pokazivalo je na policu za knjige onim što je Piter i dalje smatrao svojom rukom. Zatim je gipko skočilo na pod, a gomila je opkolila Pitera kako bi ga podigla i odnela do njegovog novog doma. I tako bi na kraju i ispalo. Ali baš tog trenutka u sobu je ušla Kejt.

E sad, morate se potruditi da zamislite kako je sve to izgledalo s mesta gde je ona stajala. Kejt se vratila kući pošto se naigrala s drugaricom, ušetala u

svoju sobu, a tamo je zatekla brata kako leži na svom starom krevetu, igra se s njenim lutkama, svim njenim lutkama, i to razbacanim na sve strane, i govori njihovim glasovima. Na krevetu je nedostajalo samo Opako Luče, koje je ležalo malo dalje na tepihu.

Kejt je lako mogla da pobesni. Na kraju krajeva, ovo je bilo protiv pravila. Piter je bez dozvole ušao u njenu sobu, i još je ispomerao sve njene lutke sa utvrđenih mesta. Ah ne, Kejt se nasmejala kad je videla brata zatrpanog gomilom od šezdeset lutaka.

Piter je skočio s kreveta čim je ugledao Kejt. Pocrveneo je kao bulka.

„Uf... ovaj... izvini”, promrmljao je i pokušao da šmugne pored nje.

„Čekaj malo”, rekla je Kejt. „Kako bi bilo da ih sad sve lepo vratiš na mesta? Svaka lutka, ako nisi znao, ima svoje mesto.”

I tako je Piter, dok mu je Kejt izdavala uputstva, vratio svaku lutku na propisano mesto, na okvir od ogledala, na komodu, na prozorsku dasku, na krevet, u lutkina kolica.

Činilo mu se da to vraćanje lutaka na mesta traje beskonačno. Poslednje je bilo Opako Luče. Kad ga je posadio na vrh police za knjige, Piter je bio siguran da čuje kako mu ono govori: „Jednog dana, druškane, ta soba će biti moja.”

„Grom te zgromio!”, došapnuo mu je Piter. „Štokava škrinjo!”

„Šta, šta? Šta si to rekao?”, doviknula je Kejt. Ali njen brat je već bio

izašao iz sobe.

Glava II

MAČOR

Kad bi se ujutru probudio, Piter nikad nije otvarao oči pre nego što odgovori na dva jednostavna pitanja. Uvek su mu ta pitanja dolazila istim redom. Pitanje broj jedan: ko sam ja? Aha, da, Piter, star deset i po godina. Zatim, i dalje zatvorenih očiju, pitanje broj dva: koji je danas dan? I odgovor je uvek stizao: činjenica jednako nepobitna i nepomerljiva kao planina. Utorak. Još jedan školski dan. Onda bi navukao ćebad preko glave i uronio još dublje u sopstvenu toplotu i pustio da ga proguta prijateljski mrak. Takoreći je mogao da se pretvara da ne postoji. Ali znao je da će na kraju, hteo-ne hteo, morati da izađe iz svog skloništa. Čitav svet se slagao da je tog dana utorak. Zemljina kugla, vitlajući kroz hladna svemirska prostranstva, obrćući se oko svoje ose i kružeći oko sunca, dovela ih je sve zajedno do utorka i tu činjenicu niko nije mogao da promeni, ni Piter ni njegovi roditelji ni vlada. Moraće da ustane, ili će izgubiti autobus i zakasniti i nadrljati.

I kako je samo posle bilo okrutno izvući sanjivo telo iz toplog gnezda i pipkati po sobi u potrazi za odećom, znajući da će kroz manje od jednog sata cvokotati na autobuskoj stanici. Dežurni TV-meteorolog je rekao da je ovo najhladnija zima u proteklih petnaest godina. Hladna, ali nimalo zabavna. Nije bilo ni snega ni mraza, čak ni zaleđenih barica za klizanje. Samo hladnoća i sivilo, s ledenim vetrom koji je prodirao u Piterovu sobu kroz rasušeni prozorski okvir. Ponekad mu se činilo da ništa drugo u životu nije radio, da nikad ništa drugo neće ni raditi nego se buditi, ustajati, i odlaziti u školu. Nije ga tešilo ni to što i svi drugi, pa čak i odrasli, zimi moraju da ustaju po mraku. Samo kad bi se svi složili da prekinu s tim, onda bi i on mogao da prekine. Ali zemlja je nastavljala da se okreće, uvek je iznova bivao ponedeljak, utorak, sreda, i svi su

poslušno ustajali iz kreveta.

Kuhinja je bila nešto kao usputna stanica između njegovog kreveta i velikog spoljašnjeg sveta. Vazduh je tu bio gust od dima iz tosta, pare iz čajnika i mirisa pržene slanine. Doručak je trebalo da bude porodični obed, ali retko se dešavalo da sve četvoro istovremeno sednu za sto. Oba Piterova roditelja su odlazila na posao, i većito je neko u panici trčao oko stola, tražeći zatureni papir, ili rokovnik ili cipelu, tako da si morao da zgrabiš šta god se zatekne na šporetu i nekako se sam izboriš za svoje mesto.

Unutra je bilo toplo, skoro isto tako toplo kao u krevetu, ali nije vladao takav mir. U vazduhu su se rojile optužbe prerusene u pitanja.

Ko je nahranio mačora?

Kad se vraćaš?

Jesi li napisao domaći?

Ko mi je sklonio akten-tašnu?

Kako su minuti proticali, trka i zbrka su rasle. Kućni red je zahtevao da se kuhinja pospremi pre odlaska na posao ili u školu. Ponekad si morao da uloviš svoj režanj slanine pre nego što tiganj bude izručen u mačorovu činiju i uz cvrčanje potopljen u sudoperu. Četvoro članova porodice trčkali su čas tamo čas ovamo s prljavim tanjirima i kutijama kukuruznih pahuljica, sudarajući se usput, i neko je uvek gundao: Kasnim. Kasnim. Već treći put ove nedelje!

Ali postojao je, u stvari, i peti član porodice kome se nikad nije žurilo, i

koji nije davao ni pet para za tu opštu gungulu. Ležao je opružen na polici iznad radijatora, s očima na pola koplja, i davao znake života samo utoliko što bi s vremena na vreme zevnuo. Bio je to ogroman zev, uvredljiv. Usta bi se razjapila i otkrila čist roze jezik, a kad bi se zatvorila, celom dužinom od brkova pa do vrha repa prostrujao bi talas lagodnog drhtaja: mačor Vilijam pripremao se za svoj dan.

Kad bi Piter u letu dohvatio školsku torbu, i poslednji put se osvrnuo pre nego što istrči iz kuće, uvek bi video Vilijama. Mačor je jednu šapu držao pod glavom kao jastuk, dok je druga nehajno visila preko ruba police uronjena u toplotu koja se penjala iz radijatora. Pošto smešni ljudski stvorovi odlaze, mačoru se sada pružala prilika da na miru odrema. Slika sanjivog mačora proganjala je Pitera kad bi iskoračio preko praga u ledene udare severnog vetra.

Ako vam izgleda čudno što neko jednog mačora vidi kao pravog člana porodice, onda morate znati da je Vilijam bio stariji od Pitera i Kejt zajedno. Kao mlad mačor, poznao je njihovu majku još dok je išla u školu. Bio je s njom i na fakultetu, a pet godina kasnije prisustvovao je njenoj svadbi. Dok je Vajola Fortjun očekivala svoju prvu bebu, pa bi po podne prilegla da se odmori, Mačor Vilijam se prostirao preko velike izbočine na sredini njenog tela u kojoj je bio Piter. Nakon rođenja Pitera i Kejt, Vilijam je nestajao iz kuće i danima se nije vraćao. Niko nije znao kuda je odlazio i zašto. Čutke je pratio sve tuge i radosti porodičnog života. Posmatrao je kako bebe postaju klinci koji pokušavaju da ga podignu hvatajući ga za uši, video je i kako se ti klinci pretvaraju u đake. Roditelje je poznao još dok su bili mlad pustolovan par u iznajmljenoj sobi. Sada, u sopstvenoj kući na sprat sa tri spavaće sobe, više im nije bilo do pustolovina. A ni Mačor Vilijam više nije bio tako pustolovan. Prestao je da donosi u kuću miševе i ptice i da ih spušta pred noge nezahvalnim ljudskim stvorovima. Ubrzo posle svog četrnaestog rođendana odustao je od

tuča i više nije ponosito branio svoju teritoriju. Piter je smatrao nečuvenom drskošću to što mladi mačor iz susedstva siledžijski preuzima baštu, znajući da mu stari Vilijam ništa ne može. Ponekad se taj mladunac uvlačio u kuhinju kroz mačja vratanca i jeo Vilijamovu hranu dok ga je stari mačor nemoćno posmatrao. A samo neku godinu ranije, nijedan mačji stvor pri zdravoj pameti ne bi se usudio ni da kroči šapom na njihov travnjak.

Mora da je Vilijama žalostio taj gubitak snage i moći. Prestao je da izlazi u mačje društvo i sedeo je sam u kući sa svojim mislima i uspomenama. Ali, mada je imao sedamnaest godina, Vilijam se držao uredno i elegantno. Bio je pretežno crn, s blistavo belim soknama i okovratnikom, i jednom belom pegom na vrhu repa. Ponekad bi ti prišao dok sediš, i pošto bi načas razmislio, skočio bi ti u krilo i stao raskrečenih nogu, duboko i netremično zagledan u tvoje oči. Zatim bi možda nakrivio glavu, ne skidajući pogled s tebe, i mjauknuo, samo jednom, i odmah si znao da ti on govori nešto važno i mudro, nešto što nikad nećeš razumeti.

Ništa Piteru nije bilo slađe, kad bi se po zimi vratio iz škole, nego da odbaci cipele i legne pored Vilijama ispred kamina u dnevnoj sobi. Voleo je da se spusti na Vilijamovu visinu, da priljubi lice uz njegovo i uveri se koliko je on zaista izuzetan, koliko čarobno neljudski stvor, s onim čupercima crne dlake na sitnom licu ispod našušurene krznene kape, i belim brkovima malo povijenim nadole, i obrvama koje streme uvis kao radio-antene, i svetlozelenim očima sa uspravnim zenicama, nalik na odškrinuta vrata prema svetlu u koji Piter nikada neće moći da uđe. Čim bi prišao mačoru, počelo bi potmulo i tutnjavo predenje, tako dubokog tona i tako jako da je i pod od njega podrhtavao. Piter bi znao da je dobrodošao.

Bilo je jedno takvo popodne, igrom slučaja utorak, četiri sata a već uveliko sumrak, s navučanim zavesama i upaljenim svetlima, kad se Piter

ispružio na tepih gde je Vilijam ležao ispred jarke vatre koja je plamsala oko debele brestove cepanice. Kroz dimnjak je dopiralo fijukanje ledenog vetra koji je šibao vrhove krovova. Piter je s Kejt trčao celim putem od autobuske stanice kako bi se zagrejao. Sada je unutra bio na sigurnom, sa starim drugom koji se pravio da je mlađi tako što se prevrnuo na leđa i bespomoćno odvisio šape. Želeo je da se mazi. Kad mu je Piter ovlaš provukao prste kroz krzno, predenje je postalo glasnije, toliko glasno da je u mačorovom telu svaka koščica zabrujala. A onda, Vilijam je ispružio šapu do Piterovih prstiju i pokušao da ih pogura naviše. Piter je pustio mačora da mu vodi ruku.

„Hoćeš da te češkam po bradi?“, promrmljao je. Ali ne. Mačor je želeo da se češka ispod grla. Piter je na tom mestu napipao nešto tvrdo. Šetalo je levo-desno pod njegovim prstom. Valjda se nešto zakačilo za dlaku. Piter se izdigao na laktu da bi ispitao stvar. Razgmuo je krzno. U prvi mah je pomislio da je to komad nakita, neki mali privezak od srebra. Ali nigde nije video lančić, i dok je buškao prstom i zagledao, uvideo je da to nije nikakav metal već uglačana kost, okruglasta i udubljena u sredini i, najčudnije od svega, da je taj predmet pričvršćen za kožu Mačora Vilijama. Koštana pločica nalegala je tačno između Piterovog palca i kažiprsta. Stisnuo je jače i cimnuo. Mačor Vilijam je počeo još glasnije da prede. Piter je ponovo cimnuo, naniže, i ovog puta je osetio kako nešto popušta.

Zvireći kroz krzno, i razdvajajući ga vrhovima prstiju, shvatio je da je otvorio mali prorez u mačorovoj koži. Otprilike kao da je povukao alku na rajsferšlusu. Cimnuo je još jednom, i sada se ukazao taman otvor dug oko pet centimetara. Predenje Mačora Vilijama dopiralo je odatle. Piter je pomislio: možda ću videti kako mu srce kuca. Mačja šapa mu je opet blago podgurnula prste. Mačor Vilijam je želeo da Piter nastavi.

I evo šta je Piter uradio. Otvorio je rajsferšlus, i celog mačora, od grla pa do repa. Poželeo je da rastvori kožu kako bi zavirio unutra. Ali nije hteo da ispadne njuškalo. Baš se spremao da pozove Kejt kad se nešto pomerilo, nešto se promeškolo u mačorovoj utrobi, a kroz prorez u krznu ukazao se tinjav rozikasti odsjaj koji je postajao sve jači. I najednom, iz Mačora Vilijama izronilo je... pa, nešto, neko stvorenje. Ali Piter nije bio sasvim siguran da bi ga mogao i opipati, jer izgledalo je kao da je načinjeno od same svetlosti. I mada to nije imalo ni brkove ni rep, nije prelo, a nije imalo ni krzno ni četiri noge, nekako je sve na njemu govorilo: mačor. Najdublje značenje te reči prosto je zračilo iz njega, duša ideje o mačoru. Bio je to nečujan, gibak, vijugav smotuljak rumene i purpurne svetlosti, i penjao se uvis iz mačora.

„Mora da je to Vilijamov duh”, glasno je rekao Piter. „A da nisi ti možda utvara?”

Sjaj je ostao nem, ali razumeo je. Kao da je hteo da kaže, ali ne služeći se rečima, da on jeste i jedno i drugo, i još mnogo više od toga.

Kad se Piter odvojio od mačora, koji je ostao da leži na tepihu pred kaminom, mačji duh je zalelujao u vazduhu, vinuo se do Piterovog ramena i tu se smestio. Piter se nije uplašio. Osetio je kako ga duh žari po obrazu. A onda je sjaj šmugnuo nekud iza njegove glave, tako da više nije mogao da ga vidi. Osetio je kako mu dodiruje potiljak i tada mu je neka vrelna prostrujala niz leđa. Mačji duh uhvatio je neku kvržicu pri vrhu Piterove kičme i povukao naniže, celom dužinom leđa, a kad se i njemu telo rastvorilo, Piter je osetio kako mu svež sobni vazduh golica toplinu u utrobi.

Bilo je to prosto neverovatno, da izađeš iz svoga tela, samo tako, iskoračiš napolje i ostaviš ga da leži na tepihu kao košulja koju si maločas

svukao. Piter je ugledao svoj sopstveni sjaj, koji je bio purpuran i beo belcat. Dva duha su lebdela u vazduhu jedan naspram drugog. I tada je Piter najednom shvatio šta želi, i šta mora da uradi. Vinuo se ka Mačoru Vilijamu i nadneo se nad njim. Telo je ležalo otvoreno, kao vrata, i izgledalo je tako primamljivo, tako gostoljubivo. Spustio se dole i zakoračio unutra. Kakva divota, prebući se u mačora. Unutra nije bilo bljuzgavo, kako je zamišljao da bi moralo biti u svakoj utrobi. Bilo je suvo i toplo. Legao je na leđa i zavukao ruke u Vilijamove prednje noge. Potom je utakao stopala u Vilijamove zadnje šape. Mačja glava bila mu je tačno po meri. Iskosa je bacio pogled na vlastito telo, taman na vreme da vidi kako mu duh Mačora Vilijama zamiče iza leđa.

Služeći se šapama, Piter je bez teškoća zatvorio rajsferšlus. Ustao je i napravio nekoliko koraka. Kako je bilo čarobno hodati na četiri meke bele šape. Primetio je da mu iz obraza štrče brkovi, i osetio kako mu se rep pozadi izvija. Korak mu je bio lak, a dlaka poput najudobnijeg od svih starih vunениh džempera. Dok je njegovo uživanje u mačjem obličju sve više raslo, srce mu se nadimalo, a neko nejasno golicanje duboko u grlu toliko se pojačalo da je i samog sebe mogao da čuje. Piter je preo. On je bio Mačor Piter, a ono tamo preko puta, to je bio Dečak Vilijam.

Dečak je ustao i protegao se. A onda je, ne rekavši ni reči mačoru kraj svojih nogu, odskakutao iz sobe.

„Mama”, čuo je Piter svoje staro telo kako doziva iz kuhinje. „Gladan sam. Šta imamo za večeru?”

Te noći Piter je bio previše uznemiren, previše uzbuđen, previše mačkast da bi mogao da zaspi. Malo posle deset sati šmugnuo je napolje kroz mačja vratanca. Ledeni noćni vazduh nije mogao da prodre kroz njegovu debelu

bundu. Nečujno je odšetao do baštenskog zida. Zid je bio mnogo viši od njega, ali u jednom gracioznom skoku, bez trunke napora, našao se gore, i stao da osmotri svoju teritoriju. Bilo je to čudo nad čudima: mogao si da vidiš najmračnije uglove, osetiš svaki treptaj noćnog vazduha na brkovima, pa i da postaneš nevidljiv kad je, tačno u ponoć, baštenskom stazom naišla lisica da bi čeprkala po kantama za đubre. Svud unaokolo, osećao je kako druge mačke, neke iz kraja, neke iz daleka, idu za svojim noćnim poslovima, putuju svojim utabanim stazama. Posle lisice, u baštu je pokušao da uđe jedan mlad prugasti mačor. Piter ga je opomenuo siktanjem i jednim zamahom repa. U sebi je počeo da prede kad je taj balavac zgranuto cijuknuo i pobegao glavom bez obzira.

Nedugo posle toga, dok je patrolirao po visokom zidu iznad staklene bašte, našao se licem u lice s još jednim mačorom, opasnijim uljezom. Ovaj je bio potpuno crn, a to je bio i razlog što ga Piter nije ranije primetio. Bio je to mačor iz susedne kuće, moćan tip skoro dvaput veći od njega, s debelim vratom i dugim snažnim nogama. Bez razmišljanja, Piter je izvio leđa i nakostrešio dlaku kako bi izgledao krupnije.

„Hej, macane”, prosiktao je, „ovo je moj zid a ti gaziš po njemu.”

Crni mačor je napravio začuđeno lice. Nasmehio se. „Misliš, Matori, nekad je ovo bio tvoj zid. A šta mi sada možeš?”

„Miči se odavde, da te ja ne bacim.” Piter nije mogao da veruje koliko ga sve to pogađa. Ovo jeste njegov zid, njegova bašta, i njegova je dužnost da ne dozvoljava pristup neprijateljskim mačorima.

Crni mačor se ponovo nasmešio, hladno. „Slušaj, Matori. Ovo već odavno nije tvoj zid. Ja prolazim. Sklanjaj mi se s puta ili ću ti pocepiti krzno.”

Piter nije hteo da odstupi. „Samo probaj. Napravi jedan korak, šetajući buvlji cirkuse, i svezaću ti brkove oko vrata.”

Crni mačor je ispustio otegnuti podsmešljiv urlik prezira. Ali nije se ni pomerio. Sa svih strana, iz mraka su prilazile znatiželjne lokalne mačke. Piter je čuo kako razgovaraju.

Biće tuče?

Biće tuče!

Stari mora da je pošandreao!

Sedamnaest godina, ni dana manje.

Crni mačor je izvio snažnu kičmu i ponovo arlauknuo, jezivim povišenim tonom.

Piter se trudio da spusti glas, ali reči su mu se otele kroz siktaje. „Nema ovde ssmucanja bez moje sssaglassnosti.”

Crni mačor je trepnuo. Mišići na njegovom debelom vratu zaigrali su od kreštavog smeha koji je ujedno bio i ratni poklič.

Na zidu preko puta, žamor uzbuđenja prostrujao je kroz gomilu koja je i dalje rasla.

„Stari Bil je odlepio.”

„Namerio se na pogrešnog mačora.”

„Slušaj ti, krezuba matora ovco”, rekao je crni mačor sikćući daleko prodornije od Pitera. „Ja sam glavni u kraju. Je l’ tako?”

Crni mačor se napola osvrnuo prema gomili koja je zamrmorila u znak odobravanja. Piteru se učinilo da mačja publika baš i nije preterano oduševljena.

„Savetujem ti”, nastavio je crni mačor, „da mi se skloniš s puta. Ili ću ti rasuti creva po travnjaku.”

Piter je znao da je sad već otišao predaleko da bi se povukao. Isukao je kandže kako bi se čvršće uhvatio za zid. „Naduvani pacove! Ovo je moj zid, je l’ čuješ. A ti si proliv bolesnog psa!”

Crni mačor je zadahtao. Iz gomile se začuo kikot. Piter je uvek bio tako učtiv dečak. Baš je sjajno što sad bljuje ovakve pogrde.

„Završićeš kao doručak za ptice”, upozorio ga je crni mačor, i koraknuo napred. Piter je na brzinu duboko udahnuo. Morao je da pobedi zbog starog Vilijama. I tek što je to pomislio, šapa crnog mačora poletela je ka njegovom licu. Piter je imao telo starog mačora, ali u glavi je bio mlad dečak. Pognuo se i osetio kako šapa sa zlokobnim isukanim kandžama zviždi kroz vazduh iznad njegovih ušiju. Imao je vremena da uoči kako se crni mačor za trenutak oslanja samo na tri noge. Munjevito je poskočio napred, i prednjim šapama snažno gurnuo crnog mačora u grudi. Ovakvi potezi nisu bili uobičajeni u mačjim tučama pa se glavni mačor iz kraja našao u čudu. Uz jedan zabezeknuti uzvik, zaljuljao se i zaneo unatraske, omakao se i sleteo sa zida, zabijajući se glavom u

krov staklene bašte. Kroz ledeni noćni vazduh doprlo je krckanje i melodičan zveket razbijenog stakla i nešto pitomije kloparanje polomljenih saksija za cveće. Potom se sve utišalo. Zanimela mačja gomila motrila je odozgo sa svog zida. Najpre se dole nešto pomerilo, zatim se čulo stenjanje. A onda, jedva vidljiva u pomrčini, ukazala se i prilika crnog mačora koji je šepao preko travnjaka. Čuli su ga kako gunda.

„Ovo je nepošteno. Borba noktima i zubima, to može. Ali ono guranje. Krajnje nepošteno.”

„Sledeći put”, doviknuo je Piter sa visine, „moraš tražiti dozvolu.”

Crni mačor nije odgovorio, ali po njegovom izgledu dok se povlačio hramajući, bilo je jasno da je razumeo.

Sutradan ujutru, Piter je ležao na polici iznad radijatora s jednom šapom ispod glave, dok mu je druga opušteno visila u toploti koja je zračila odozdo. Oko njega je vladala opšta žurba i metež. Kejt nije mogla da pronađe školsku torbu. Ovsena kaša je zagorela. Gospodin Fortjun se mrštio jer im je nestalo kafe a on je izjutra prosto morao da popije bar tri šolje, i to jake. Kuhinja je bila u neredu, a nered je bio prekriven dimom iz ovsene kaše. I bilo je kasno kasno kasno!

Piter je podvio rep oko zadnjih šapa i trudio se da ne prede suviše glasno. U drugom kraju kuhinje nalazilo se njegovo staro telo i u njemu Mačor Vilijam, i to telo je moralo da ide u školu. Dečak Vilijam je izgledao zbunjeno. Već je bio obukao kaput i spremao se da pođe, ali imao je samo jednu cipelu. Druga kao da je u zemlju propala. „Mama”, neprekidno je blejao. „Gde mi je cipela?” Ali gospođa Fortjun je stajala u predsoblju i prepirala se s nekim preko telefona.

Mačor Piter je sanjivo žmirkao. Posle sinoćne pobede bio je mrtav umoran. Još samo malo i cela porodica će otići. Kuća će utonuti u tišinu. Kad radijator počne da se hladi, on će se popeti na sprat i sklupčati na najudobnijem krevetu. U ime starih vremena, izabraće svoj sopstveni.

Dan je protekao tačno onako kako se i nadao. Odremao je, posrkao tanjirić mleka, opet malo dremnuo, čalabrcnuo malo mačje hrane iz konzerve, koja i nije bila tako loša kako se moglo pomisliti po mirisu - otprilike kao musaka bez krompira. Zatim je još malo odremao. Nije se takoreći ni okrenuo, a napolju je nebo već tamnelo i deca su se vratila iz škole. Dečak Vilijam je izgledao smoždeno posle celodnevne borbe u učionici i školskom dvorištu. Mačor-dečak i dečak-mačor prilegli su zajedno ispred vatre u dnevnoj sobi. Kako je čudno, pomislio je Mačor Piter, kad te miluje ruka koja je do juče bila tvoja. Pitao se da li je Dečak Vilijam zadovoljan svojim novim životom u autobusima i školi, i time što sad ima sestru i mamu i tatu. Ali dečakovo lice Mačoru Piteru nije govorilo ništa. Bilo je tako ćosavo, bezbrko i rozikasto, s očima tako okruglim da ih je bilo nemoguće pročitati.

Kasnije iste večeri, Piter se ušunjao u Kejtinu sobu. Ona je kao i obično pričala s lutkama, držeći im čas geografije. Po ukočenim izrazima njihovih lica jasno se videlo da im najduže reke na svetu nisu preterano zanimljive. Piter je skočio u Kejtino krilo i ona je, nastavljajući da govori, rasejano počela da ga češka. Kad bi samo znala da je to stvorenje što joj sedi u krilu njen rođeni brat. Piter je ležao i preo. Kejt je počela da nabraja sve glavne gradove kojih je mogla da se seti. Ovo je bilo tako dražesno dosadno, tačno ono što mu je trebalo da bi ponovo zaspao. Već je bio zatvorio oči kad su se otvorila vrata i kad je u sobu banuo Dečak Vilijam.

„Hej, Piter”, rekla je Kejt. „Zaboravio si da kucaš.”

Ali njen mačor-brat se pravio lud. Prišao je, uzeo joj brata-maćora iz krila i žurno ga izneo iz sobe. Piteru ovo nošenje nije prijalo. Bilo je nedostojanstveno za mačora u njegovim godinama. Pokušavao je da se otme, ali Dečak Vilijam ga je samo još jače stisnuo, i potrčao niz stepenice. „Pst”, rekao je. „Nemamo mnogo vremena.”

Vilijam je odneo mačora u dnevnu sobu i spustio ga na pod.

„Budi miran i ćuti”, šapnuo je dečak. „Radi sve kako ti ja kažem. Izvrni se na leđa.”

Mačor Piter nije ni imao mnogo izbora jer ga je dečak pritiskao jednom rukom dok je drugom čeprkao po svom krznu. Pronašao je onu uglačanu kost i povukao naniže. Piter je osetio kako mu hladan vazduh prodire u utrobu. Iskoračio je iz mačjeg tela. Video je kako dečak stavlja ruku iza potiljka i povlači svoj rajsferšlus. Sada se rumeno-purpurni sjaj pravog mačora izmigoljio iz dečakovog tela. U jednom trenutku, dva duha, mačji i ljudski, našla su se licem u lice, plutajući iznad tepiha. Tamo dole, njihova tela su ležala nepomično, čekajući, kao dva taksija spremna da povezu svaki svoje putnike. U vazduhu je bilo neke tuge.

Iako je mačji duh ostao nem, Piter je mogao da nasluti šta mu on govori. „Moram natrag”, rekao je. „Čeka me nova pustolovina. Hvala ti što si mi pružio priliku da budem dečak. Naučio sam toliko toga što će mi biti korisno u danima koji dolaze. Ali najviše od svega, hvala ti što si za mene izborio moju poslednju bitku.”

Piter je zaustio da odgovori, ali mačji duh se već vraćao u svoje telo.

„Imamo jako malo vremena”, kao da je govorio, dok se rumeno-purpurni sjaj skupljao i uvlačio u mačje krzno. Piter je lebdeći otišao do svog tela, i uvukao se u njega otpozadi, s vrha kičme.

U prvi mah se osetio čudno. Telo mu nije bilo sasvim po meri. Kad je ustao, noge ga nisu držale. Kao da je obuo četiri broja veće gumene čizme. Ko zna, možda mu je telo malo poraslo otkad ga je poslednji put upotrebio. Pomislio je da je bolje da nakratko priligne. Čim je to učinio, mačor se okrenuo, Mačor Vilijam, i polako i ukočeno izašao iz sobe a da Pitera nije ni pogledao.

Dok je Piter tako ležao, nastojeći da se privikne na svoje staro telo, primetio je nešto čudno. Vatra je i dalje plamsala oko iste brestove cepanice. Pogledao je u prozor. Nebo je tamnelo. Nije bilo večer, još je bilo kasno popodne. Iz novina koje su ležale pored stolice, mogao je da vidi da je i dalje utorak. A onda se dogodilo još nešto čudno. Njegova sestra Kejt uletela je u sobu sva uplakana. A za njom su ušli i roditelji, smrknutih lica.

„Jao, Piter”, jecala je njegova sestra. „Desilo se nešto strašno.”

„Mačor Vilijam”, objasnila je majka. „Žao mi je, on je...”

„Jao, Vilijam!”, Kejtin plač zaglušio je majčine reči.

„Samo je ušao u kuhinju”, rekao je otac, „i popeo se na svoju omiljenu policu iznad radijatora, sklopio oči i... umro.”

„Ništa nije osetio”, rekla je utešno Vajola Fortjun.

Kejt je i dalje plakala. Piter je shvatio da ga roditelji posmatraju uzrujano, čekajući da vide kako će on primiti tu vest. U celoj porodici, on je s mačorom bio najbliskiji.

„Bilo mu je sedamnaest godina”, rekao je Tomas Fortjun. „Naživeo se.”

„Imao je lep život”, rekla je Vajola Fortjun.

Piter je polagano ustao. Imao je utisak da mu dve noge nisu dovoljne.

„Jeste”, rekao je na kraju. „Sada je otišao u novu pustolovinu.”

Sutradan ujutru su sahranili Vilijama u dnu bašte. Piter je napravio krst od dva pruta, a Kejt je isplela venac od lovorovog lišća i grančica. Mada su svi znali da će zakasnuti na posao ili u školu, svi su zajedno stajali pored groba. Deca su nabacala poslednje lopate zemlje. Istog trenutka, iz zemlje je izbila sjajna kugla rumeno-purpurne svetlosti i zalebdela u vazduhu.

„Gledajte!”, rekao je Piter, i pokazao prstom.

„A šta to?”

„Evo tu, tačno pred vama.”

„Piter, šta to pričaš?”

„Opet sanjari.”

Sjaj se lagano uzdizao sve dok nije dospeo do visine Piterove glave. Ništa nije govorio, naravno. To bi bilo nemoguće. Ali Piter ga je svejedno čuo.

„Zbogom, Piter”, rekao je sjaj i počeo da bleedi pred njegovim očima.
„Zbogom, i hvala ti još jednom.”

Glava III

NEVIDLJIVA POMADA

U velikoj neurednoj kuhinji bila je jedna fioka. Bilo je, naravno, mnogo fioka, ali kad bi neko rekao: „Kanap ti je u kuhinjskoj fioci”, svi bi ga odmah razumeli. Najčešće, kanap nije bio u toj fioci. Trebalo je da bude, kao i desetak drugih korisnih stvari koje se tamo nikad nisu mogle naći: šrafcižeri, makaze, selotejp, rajsnedle, olovke. Ako bi ti nešto od toga zatrebalo, prvo bi ga potražio u toj fioci, pa tek onda na svim ostalim mestima. To što se nalazilo u fioci bilo je vrlo teško definisati: stvari koje nemaju svoja prirodna mesta, stvari koje su potpuno beskorisne ali ne zaslužuju da budu bačene u đubre, stvari koje bi se jednog dana mogle popraviti. Evo ovako - baterije u kojima je preostalo još malo života, matice bez šrafova, drška jednog dragocenog čajnika, katanac bez ključa ili bravica sa šifrom čiji je tajni broj bio tajna za sve ukućane, najnezanimljiviji mogući klikeri, strani novčići, baterijska lampa bez lampice, jedna od dve rukavice koje je baka s ljubavlju isplela pre nego što je umrla, zatvarač za termofor, jedan okrnjeni fosil. Nekim magičnim obrtom, sve što je bilo spektakularno beskorisno završavalo je u fioci namenjenoj praktičnim alatkama. Šta bi mogao da uradiš s jednim delićem slagalice? Ali opet, da li bi se usudio da ga baciš?

S vremena na vreme, fioka se praznila. Vajola Fortjun bi čitav taj zveckavi krš izručila u kantu za đubre, a potom bi unutra ponovo poređala kanap, selotejp, makaze... A onda, mic po mic, ti dragoceni predmeti su uvređeno nestajali čim bi otpad počeo da se vraća.

Ponekad je Piter, kad bi mu postalo dosadno, otvarao tu fioku u nadi da će mu sinuti neka ideja šta da radi ili kako da se igra s nekim od tih predmeta.

Nikad nije dobijao nikakvu ideju. Ništa se tu nije uklapalo, ništa nije imalo veze ni sa čim drugim. Ako bi milion majmuna mućkalo tu fioku milion godina, možda bi se njena sadržina na kraju sklopila u radio. Ali taj radio sasvim izvesno nikad ne bi svirao, i nikad ga ne bi bacili. U drugim prilikama, kao tog dosadnog, vrelog subotnjeg popodneva, ništa nije išlo kako treba. Piter je želeo da nešto napravi, izmisli, ali nije mogao da pronade ništa upotrebljivo, a niko u porodici nije želeo da mu pomogne. Želeli su samo da se izležavaju na travi, praveći se da spavaju. Piteru ih je već bilo preko glave. Kuhinjska fioka kao da je bila ogledalo svega što ne valja u njegovoj porodici. Kakav rusvaj! Nije ni čudo što su mu misli zbrkane. Nije ni čudo što večito sanjari. Kad bi živeo sam, znao bi, između ostalog, i gde su mu misli. Kako se od njega može očekivati da izumi velike izume koji će promeniti svet kad njegova sestra i njegovi roditelji prave takva brda nereda?

Tog subotnjeg popodneva, Piter je zavukao ruku dublje u fioku. Tražio je nekakvu kukicu, ali znao je da ima malo nade. Pod šakom mu se našla mala zamašćena opruga koja je ispala iz baštenskih makaza. Ispustio je oprugu. Iza nje su bile kesice semena - previše starog da bi se posejalo, nedovoljno starog da bi se bacilo. Kakva porodica! pomislio je Piter i gurnuo ruku do samog dna fioke. Zašto nismo kao svi ostali, s baterijama u svemu, i igračkama koje rade, i kompletnim slagalicama i špilovima karata, i svim stvarima uredno smeštenim u odgovarajuće ormane? Šaka mu se sklopila oko nečega hladnog. Izvukao je tamnoplavu teglicu s crnim poklopcem. Na beloj etiketi je pisalo „Nevidljiva pomada”. Dugo je zurio u te reči, pokušavajući da shvati šta znače. Unutra je bila gusta bela krema savršeno glatke površine. Niko je nikada nije upotrebio. Gurnuo je unutra vrh kažiprsta. Smesa je bila hladna - ne tvrdo, štipajuće hladna kao led, nego ugodno, svilenkasto, kremasto prohladna. Izvukao je prst i jeknuo od zaprepašćenja. Nedostajao mu je vrh prsta. Iščezao je kao da je postao nevidljiv. Piter je zavrnuo poklopac i pohitao uz stepenice ka svojoj sobi.

Odložio je pomadu na policu, šutnuo odeću i igračke u stranu kako bi mogao da sedne na pod i nasloni se na krevet. Morao je da razmisli.

Kao prvo, pregledao je svoj kažiprst. Bio je kratak gotovo kao palac. Opipao je vazduh na mestu gde je trebalo da bude nedostajući deo prsta. Ništa nije osetio. Vrh prsta nije bio samo nevidljiv. Naprosto se istopio.

Nakon pola sata staloženog razmišljanja, Piter je prišao prozoru koji je gledao na baštu iza kuće. Travnjak je izgledao kao baštenska verzija kuhinjske fioke. Roditelji su ležali na ćebadima, potrbuške i poluusnuli, čvareći se na suncu. Između njih je ležala Kejt koja je verovatno zamišljala da je sunčanje čini odraslom. Oko te trojke bili su razbacani ostaci uludo potrošenog subotnjeg popodneva - šolje od čaja, čajnik, novine, polupojedeni sendviči, kore od pomorandže, prazne kutije od jogurta. Piter je sa zgražanjem zurio u svoju porodicu. Ništa od njih ne možeš da napraviš, ali ne možeš ni da ih baciš. Ili, ko zna, možda... Duboko je udahnuo, gurnuo plavu teglicu u džep i sišao u baštu.

Kleknuo je pored majke. Ona je nešto promrmljala sanjivim glasom.

„Moraš da paziš, mama, da ne izgoriš”, rekao je Piter dobroćudno. „Hoćeš li možda da ti namažem leđa?”

Vajola Fortjun je promumlala nešto što je ličilo na „da”. Piter je izvadio teglicu. Teško je bilo odvrnuti poklopac bez kažiprsta. Navukao je rasparenu rukavicu koju je pokupio u prolazu kroz kuhinju. Majčina bela leđa bleštala su na suncu. Sve je bilo spremno.

Piter uopšte nije sumnjao da beskrajno voli majku, kao što i ona voli njega. Ona ga je naučila da pravi karamele, pa i da čita i piše. Jednom je s

padobranom iskočila iz aviona, i uvek je ostajala kod kuće da se brine o njemu kad bi se razboleo. Od svih majki koje je poznavao, ona je jedina umela da napravi stoj na glavi ne koristeći ruke. Ali već je bio doneo odluku, i majka je morala da nestane. Zahvatio je poveću količinu hladne pomade vrhom prsta u rukavici. Rukavica nije postala nevidljiva. Po svoj prilici, magija je delovala samo na živo tkivo. Otresao je grumen pomade na sredinu majčinih leđa.

„Oh”, uzdahnula je ona, prilično neuverljivo. „Baš je hladno.” Piter je počeo da razmazuje pomadu, a majka je odmah počela da nestaje. Jednog trenutka bilo je zaista neprijatno, jer su joj glava i stopala i dalje ležali na travi a između njih nije bilo ničega. Brzo je natrljao još pomade po njenoj glavi i gležnjevima.

Majka je iščezla. Na mestu gde je dotle ležala ostalo je ulegnuće, ali Piter je ubrzo video kako se vlati trave uspravljaju.

Odneo je teglicu do oca. „Čini mi se, tata, da si već izgoreo”, rekao je Piter. Hoćeš da te malo namažem?”

„Neću”, rekao je otac, ne otvarajući oči. Ali Piter je već bio zahvatio pomadu i brzo je počeo da je utrljava u očeva ramena. E sad, Piter nikoga na svetu nije voleo više nego oca, osim majke. A bilo je jasno kao dan da i otac njega voli. Tomas Fortjun je u garaži i dalje čuvao stari motocikl od 500 kubika (još jedna stvar koja se nije mogla baciti) i ponekad bi na njemu proveo Pitera. On ga je naučio da zviždi, da šnira cipele na specijalan način, i da prebacuje ljude preko glave. Ali Piter je doneo odluku, i otac je morao da nestane. Ovog puta je utrljao pomadu od peta do glave za manje od minuta, i jedini trag koji je ostao na travi bile su očeve naočare za čitanje.

Preostajala je još samo Kejt. Ona je mirno ležala na stomaku, između dvoje nevidljivih roditelja. Piter je zavirio u plavu teglicu. Taman dovoljno za jednu malu osobu. Oklevao bi da prizna da voli svoju sestru. Sestru naprosto imaš, hteo-ne hteo, niko te i ne pita. Ali Kejt je umela lepo da se igra kad je bila dobre volje, i imala je takvo lice da odmah poželiš s njom da razgovaraš, i mora da ju je ispod svega toga istinski voleo, kao i ona njega. Pa ipak, tako je rešio. I Kejt je takođe morala da nestane.

Znao je da bi bila greška pitati Kejt da li želi da joj namaže leđa. Ona bi odmah posumnjala da je to neki trik. Decu je teže prevariti nego odrasle. Prevukao je prstom ukrug po dnu teglice i baš kad se spremao da ispusti lopticu srednje veličine Kejt je otvorila oči i videla njegovu ruku u rukavici.

„Šta to radiš?“, vrisnula je. Odskočila je udarajući Pitera po ruci, tako da je pomada umesto na leđima završila na njenoj glavi. Kejt se uspravila i počela da čeprka kosu na temenu. „Mama, tata, umazao me je nekom ljičom“, zapomagala je.

„Jao, ne“, rekao je Piter. Kejtina glava je već nestajala, kao i njene ruke. I tako je Kejt sada jurcala po bašti kao muva bez glave, mašući svojim skraćenim rukama. Sigurno bi i vrištala, samo da je imala usta. Ovo je strava, pomislio je Piter, i potrčao za njom. „Kejt! Slušaj me. Stani!“ Ali Kejt nije imala uši. Nastavila je da trči u sve širim krugovima, sve dok se nije sudarila s baštenskim zidom i odskočila natrag pravo u njegovo naručje. Kakva porodica! mislio je Piter dok je mazao Kejt poslednjim ostacima nevidljive pomade. Kako mu je samo laknulo kad je konačno nestala i kad je u bašti zavladao mir.

Kao prvo, želeo je da napravi red. Pokupio je otpatke s travnjaka i pobacao ih u kantu za đubre - čajnik, šolje i sve ostalo, čime je uštedeo pranje

sudova. Efikasno vođenje domaćinstva, to će odsad biti zakon. Odneo je jednu veliku plastičnu kesu u svoju sobu i napunio je kojekakvim andramoljama. Sve što bi mu se našlo na putu postajalo je đubre - odeća razbacana po podu, igračke na krevetu, prekobrojne cipele. Špartao je po kući skupljajući sve što je izgledalo neuredno. Sestrine i roditeljske sobe rešio se prostim zatvaranjem vrata. Iz dnevne sobe je pokupio sve ukrase, jastučice, uramljene fotografije i knjige. U kuhinji je s polica poskidao tanjire, kuvare i tegle odvratne turšije. Kad je predveče završio s poslom, pored kante za đubre stajao je red od jedanaest kesa kućnog otpada.

Spremio je sebi večeru - sendvič od belog hleba sa šećerom. Pošto se najeo, tanjir i nož je bacio u đubre. Zatim je šetao po kući i divio se praznim sobama. Najzad je mogao jasno da misli, najzad je mogao da otpočne sa pronalaženjem svojih pronalazaka, samo još da pronađe olovku i list čistog papira. Muka je bila u tome što su suvišni predmeti poput olovke verovatno završili u nekoj od onih jedanaest kesa pored kante za đubre. Pa sad, svejedno. Pre nego što prione na težak posao, provešće nekoliko minuta ispred televizora. U kući porodice Fortjun televizija nije bila zabranjena, ali nisu je ni preporučivali. Dnevno sledovanje iznosilo je jedan sat. Sve preko toga bilo bi, po mišljenju Fortjunovih, štetno po mozak. Ovu teoriju nikad nisu potkrepili naučnim dokazima. Bilo je šest uveče kad se Piter smestio u fotelju s litrom limunade, kilogramom karamela i gomilom kolača. Te večeri se nagledao .za čitavu nedelju dana. Već je bilo jedan posle ponoći kad se na jedvite jade digao na noge i oteturao do mračnog predsoblja. „Mama”, pozvao je. „Muka mi je.” Nagnuo se nad klozetskom šoljom očekujući najgore. Desilo se, međutim, nešto još neprijatnije. S gornjeg sprata je dopirao zvuk koji je bilo teško opisati. Otrprilike kao cijukavi, šljapkavi, gnjecavi koraci, kao da neko sluzavo stvorenje gaca na prstima kroz džinovsku lokvu od zelenog želatina. Pitera je muka odmah prošla, a na njeno mesto uselio se užas. Prišao je podnožju stepeništa.

Upalio je svetlo i pogledao uvis. „Tata”, prokrkljao je. „Tata?” Nije bilo odgovora.

Spavanje u prizemlju nije dolazilo u obzir. Tamo nije bilo ćebadi, a jastučice je sve pobacao u đubre. Krenuo je uz stepenice. Svaki korak je škripao i odavao ga. U ušima su mu bubnjali udari njegovog sopstvenog srca. Učinilo mu se da ponovo čuje onaj zvuk, ali nije bio sasvim siguran. Zastao je i prestao da diše. Samo šištava tišina i udari njegovog srca. Odvažio se da pređe još tri stepenika. Samo kad bi Kejt bila u svojoj sobi, i tamo pričala s lutkama. Imao je još četiri stepenika do odmorišta. Ako gore neko čudovište zaista šljapka tamo po lokvi želatina, onda se i ono pritajilo i čeka na njega. Od vrata njegove sobe delilo ga je samo šest koraka. Izbrojao je do tri i jurnuo, pa šta bude. Zalupio je vrata za sobom, zaključao ih, naslonio se na njih, i čeka.

Bio je na sigurnom. Soba je izgledala golo i preteće. Zavukao se u krevet u odelu i cipelama, spreman da iskoči kroz prozor ako bi se desilo da čudovište razvali vrata. Te noći Piter nije spavao, nego trčao. Trčao je kroz svoje snove, dvoranama punim odjeka, preko kamenite pustinje koja je vrvila od škorpija, kroz ledene lavirinte, pa niz neki strmi roze tunel od kolača sa čijih se zidova nešto slivalo. Na tom mestu je shvatio da ga uopšte ne juri čudovište. On je trčao niz njegovo grlo.

Prenuo se iz sna i uspravio u krevetu. Napolju je bilo svetlo. Možda poodmaklo jutro, ili rano popodne. Dan je već izgledao istrošeno. Otključao je vrata i provirio napolje. Muk. Pustoš. Razgrnuo je zavese. U sobu je pokuljala sunčeva svetlost i Piter se odmah osetio hrabrije. Napolju se čuo cvrkut ptica, saobraćajna buka, brujanje kosilice za travu. Kad ponovo padne mrak, vratiće se i čudovište. Sada, pomislio je, treba napraviti zamku. Ako ima nameru da misli jasno i izumi svoje izume, onda prvo mora stati na rep tom čudovištu. Potrebno

mu je - evo ovako - dvadeset rajsnedli, baterijska lampa, nešto teško što bi obesio na kraj kanapa privezanog za motku...

Te misli povele su ga niz stepenice i u kuhinju. Otvorio je fioku. Upravo je gurao u stranu paketić držača za rođendanske svećice, koji su se prošli put dopola istopili, kad je odjednom primetio svoj kažiprst. Zdrav i čitav! Ponovo je izrastao. Pomada je izgubila dejstvo. Taman je počeo da razmišlja šta bi to moglo da znači, kad je na ramenu osetio nečiju ruku. Čudovište? Ne, nego Kejt, cela, u jednom komadu.

Piter je počeo da blebeće. „Hvala bogu što si došla. Moraš mi pomoći. Hoću da napravim zamku. Postoji, znaš, jedno...”

Kejt ga je vukla za ruku. „Već satima te dozivamo iz bašte. A ti si se tu zalepio i samo buljiš u fioku. Dođi da vidiš šta radimo. Tata ima jedan stari motor od kosilice za travu. Rešili smo da napravimo lebdilicu.”

„Lebdilicu!”

Piter je poslušno krenuo za njom u baštu. Šolje, kore od pomorandže, novine, i njegovi roditelji – vidljivi.

„Hodi ovamo”, doviknula je majka. „Dođi da nam pomogneš.”

Tomas Fortjun je u ruci držao francuski ključ. „Nikad se ne zna, možda ćemo i uspeti”, rekao je, „uz tvoju pomoć.”

Dok je trčao prema roditeljima, Piter se pitao koji bi mogao biti dan. Još uvek subota? Odlučio je da se ne raspituje.

Glava IV SILEDŽIJA

U Piterovoj školi postojao je siledžija po imenu Bari Tamerlejn. Bari nije izgledao kao siledžija. Nije bio drljav, niti je imao ružno lice, zastrašujući osmeh ili kraste na zglavcima prstiju, i nije nosio opasno oružje. Nije bio ni naročito krupan. A nije spadao ni u one sitne, žilave, koščate tipove koji ponekad znaju da se pokažu kao opaki borci. Za razliku od mnogih drugih siledžija, kod kuće nije dobijao batine, ali nije bio ni razmažen. Roditelji su mu bili dobri ali strogi, i po svoj prilici ništa nisu sumnjali. Barijev glas nije bio oštar i promukao, oči mu nisu bile tvrde i sitne, pa čak nije bio ni upadljivo glup. Bio je u stvari prilično okruglast i mek, mada ne i debeo, s naočarima, i spužvastim roze obrazima, i srebrnom protezom na zubima. Često je umeo da napravi tužno i bespomoćno lice, što je pridobijalo neke odrasle ljude i pomagalo mu kad bi morao da se izvlači iz škripca.

Pa šta je to onda Barija Tamerlejna činilo uspešnim siledžijom? Piter je ovom pitanju posvetio mnogo sanjarskih misli. Zaključio je da postoje dva razloga za Barijev uspeh. Prvi razlog bila je Barijeva čudna sposobnost da na najbrži mogući način pređe put od želje za nečim do posedovanja tog istog. Ako si imao tu nesreću da se zatekneš u školskom dvorištu s nekom igračkom koja se Bariju Tamerlejnu na prvi pogled dopadne, on bi ti je jednostavno istrgao iz ruku. Kad bi mu na času zatrebala olovka, okretao se i „pozajmljivao” tvoju. Kad bi svi stajali u redu, on je odlazio pravo do čela. Kad bi se naljutio na tebe, prvo bi ti to saopštio a onda te tresnuo iz sve snage. Drugi razlog Barijevog uspeha bio je dovoljan da osetiš kako ti se neka ledena ruka zavlači u stomak. Strepeo si od Barija jer su i svi ostali strepeli. Ulivao je strah jer ga je pratio glas da je strašan. Ako ga vidiš da prilazi, sklanjao si mu se s puta, a ako zatraži

tvoje bombone ili tvoje igračke, davao si mu bez mnogo priče. Svi su tako radili, pa je izgledalo mudro ugledati se na njih.

Bari Tamerlejn je u školi imao veliku moć. Niko nije mogao da ga spreči da dobije ono što želi. Ni on sam sebe nije mogao da spreči. Bio je slepa sila. Piteru je ponekad ličio na robota koji je programiran da radi šta god mu se prohte. Nekim čudom, nije mu smetalo što nema drugove, i što ga svi mrze i izbegavaju.

Naravno da se i Piter sklanjao siledžiji s puta, ali taj isti siledžija mu je raspaljivao maštu. Bari Tamerlejn je bio misterija. Za svoj jedanaesti rođendan, Bari je pozvao petnaestak školskih drugova na žurku. Piter je pokušao da se izvuče, ali roditelji o tome nisu hteli ni da čuju. Smatrali su da su gospodin i gospođa Tamerlejn simpatični ljudi, pa je zato, po logici odraslih, i Piter morao gajiti simpatije prema Bariju.

Goste je na vratima dočekivao nasmejani slavljenik. „Zdravo, Piter! Hvala. Hej, mama, tata, gledajte šta sam dobio od mog druga Pitera!”

Tog popodneva, Bari je bio ljubazan prema svim svojim gostima. Učestvovao je u igrama i nije očekivao da svaki put pobedi samo zato što mu je rođendan. Smejao se s roditeljima i sipao sokove i pomagao u raspremanju i pranju sudova. Jednog trenutka Piter je zavirio i u Barijevu sobu. Svuda su bile razbacane knjige, na podu voz na baterije, na krevetu plišani meda naslonjen na jastuk, hemičarski komplet, kompjuterska igrica - soba je bila sasvim slična njegovoj.

Na kraju žurke, Bari je ovlaš udario Pitera po mišici i rekao: „Vidimo se sutra, Piter.”

Dakle Bari Tamerlejn vodi dvostruki život, mislio je Piter dok se pešice vraćao kući. Svakog jutra, negde na putu od kuće do škole taj dečak se pretvara u čudovište, a na kraju dana, čudovište se ponovo pretvara u dečaka. Te misli odvele su Pitera u sanjarije o čarobnim napicima i činima koje preobražavaju ljude; kasnije, u nedeljama posle Barijevog rođendana, više o tome nije razmišljao. Misterija je već i to što se naviknemo da živimo s misterijama, a ima u svemiru i mnogo većih zagonetki od Barija Tamerlejna.

Jedna takva zagonetka u poslednje vreme Piteru nije dala mira. Išao je jednog dana kroz školski hodnik na putu ka biblioteci, kad su pored njega prošle dve starije devojčice iz viših razreda.

Jedna od njih upravo je govorila svojoj drugarici: „Ali otkud znaš da i ovo sada ne sanjaš? Možda sanjaš da pričaš sa mnom.”

„To je bar lako”, odgovorila joj je drugarica. „Mogla bih da se uštinem i to bi me zbolelo i onda bih se probudila.”

„Ali zamisli”, rekla je prva devojčica. „Zamisli da samo sanjaš da si se uštinula, i samo sanjaš da te je zbolelo. Sve bi to moglo biti san i tako nikad ne bi bila sigurna...”

Skrenule su iza ugla i nestale. Piter je zastao da razmisli. Već se i sam pomalo bavio tom idejom, ali nikad je nije baš tako jasno izrazio. Pogledao je oko sebe. Knjiga iz biblioteke u njegovoj ruci, svetao, širok hodnik, svetiljke na tavanici, učionice s leve i desne strane, deca koja iz njih izlaze - možda ništa od toga ne postoji. Sve bi to mogle biti samo misli iz njegove glave. Na zidu pored njega bio je okačen protivpožarni aparat. Piter je ispružio ruku i dotakao ga.

Crveni metal je bio hladan pod njegovim prstima. Bio je čvrst, stvaran. Zar je moguće da ne postoji? Ali s druge strane, tako je to u snovima - sve ti izgleda stvarno. Tek kad se probudiš, jasno ti je da si sanjao. Kako bi uopšte mogao znati da ne sanja taj protivpožarni aparat, da ne sanja tu crvenu boju, da ne sanja i opip pod prstima?

Dani su prolazili a Piter je i dalje mislio o tom problemu. Jednog popodneva se zatekao u bašti, kad mu je nešto sinulo: ako on samo sanja ovaj svet, onda sve na tom svetu, i sve što se u njemu dešava, zavisi samo do njega. Visoko na nebu, jedan avion je počinjao da se spušta pred sletanje. Krila su mu na suncu bleskala srebrnom svetlošću. Svakako da oni ljudi tamo gore, koji sad uspravljaju naslone svojih sedišta i odlažu novine, pojma nemaju da ih sanja neki dečak na zemlji. Da li to znači, kad se neki avion sruši, da je i to njegova krivica? Kakva stravična ideja! Ali s druge strane, u tom slučaju, padovi aviona ionako nisu stvarni. Sve su to samo snovi. Svejedno, zurio je u taj avion, i iz sve snage želeo da on bezbedno sleti na pistu. A tako se i desilo.

Jedne večeri, nekoliko dana kasnije, Piterova majka ušla je u njegovu sobu da ga poljubi za laku noć. U trenutku kad mu je usnama dotakla obraz, njemu je sinula još jedna misao. Ako je i ovo san, šta će se dogoditi s majkom kad se on probudi? Hoće li tada imati drugu majku, manje-više istu, ali stvarnu? Ili neku potpuno različitu? Ili neće ni imati majku? Vajola se prilično iznenadila kad ju je Piter zagrlio i nije hteo da je pusti.

Kako su dani prolazili, a Piter i dalje lupao glavu nad tim problemom, skoro je poverovao da je njegov život zaista samo san. Ima nečega prilično snolikog u tome što se deca svakog dana slivaju u školu kao ljudska reka, i u tome kako glas njegove nastavnice pluta po zidovima učionice, i kako joj se suknja talasa dok šeta ispred table. A veoma je ličilo na san i kad se nastavnica

iznenada stvorila iznad njega i rekla: „Piter, Piter? Da li me slušaš? Nije valjda da opet sanjariš?”

Pokušao je da joj kaže istinu. „Mislim”, rekao je veoma oprezno, „da sam sanjao o sanjarenju.”

Čitav razred se nasmejao. Piter je imao sreće, jer mu je gospođa Bernet bila naklonjena. Pogladi ga je po kosi i rekla: „Odsad malo bolje pazi”, i otišla natrag prema tabli.

I desilo se tako da je na velikom odmoru Piter stajao sam na kraju dvorišta. Ko god bi ga posmatrao video bi dečaka kako stoji pored zida, drži jabuku i zuri u prazno, ne radeći ništa. U stvari, Piter je grozničavo razmišljao. Taman je hteo da zagriže jabuku kad je došao na još jednu sjajnu ideju. Prevratničku. Ako je život san, onda umiranje mora biti onaj trenutak kad se probudiš. To je toliko jednostavno da mora biti istina. Umreš, san se prekida, budiš se. Eto na šta ljudi misle kad pominju odlazak na nebo. To je isto kao buđenje. Piter se osmehnuo. Spremao se da nagradi sebe jednim grizom jabuke kad je podigao pogled i suočio se s okruglim rumenim licem Barija Tamerlejna, školskog siledžije.

Bari se smešio, ali nije izgledao veselo. Smešio se zato što je nešto želeo. Došao je preko dvorišta u pravoj liniji prema Piteru, presecajući fudbalske mečeve i školice i takmičenja u preskakanju konopca.

Ispružio je ruku i rekao jednostavno: „Hoću tu jabuku”, i ponovo se osmehnuo. Sa proteze su mu sevali srebrni odblesci sunca.

E sad, Piter nije bio kukavica. Jednom prilikom je šepajuć sišao s planine

u Velsu sa uganutim člankom na nozi i uopšte se nije žalio. A jednom je potpuno obučen utrčao u nemirno more kako bi iz talasa izvukao psa neke gospođe. Ali nije imao srca za tuču. Od takvih stvari je uzmicao. Bio je dovoljno snažan za svoje godine, ali znao je da u tuči nikad ne bi pobedio jer nikad nikoga ne bi mogao da udari zaista jako. Kad bi u školskom dvorištu izbila tuča, i kad bi sva deca pritrčala, Piter bi osetio mučninu u stomaku i slabost u nogama.

„Hajde”, rekao je Bari Tamerlejn razložnim glasom. „Daj mi jabuku, ili ću ti promeniti lični opis.”

Piter je osećao kako polako trne, od nogu pa naviše. Jabuka je bila žuta s crvenim pegama. Koža joj je bila pomalo smežurana pošto ju je doneo u školu pre nedelju dana i otada je stajala u njegovoj klupi, šireći sladak miris drveta. Da li je ta jabuka vredna razbijenog nosa? Možda i nije. Ali s druge strane, može li da je se odrekne samo zato što je traži jedan siledžija?

Pogledao je Barija Tamerlejna. Sad mu je već bio malo bliže. Barijevo rozikasto, okruglo lice bilo je zajapureno. Naočare su mu uveličavale oči. Jedan mehurić pljuvačke treperio je između njegove proteze i prednjih zuba. Nije bio veći od Pitera, i sigurno nije bio jači.

Deca su već počela da se okupljaju, u nepravilnom krugu, nanjušivši da se u Tamerlejinovom uglu dvorišta razvija neka drama.

„Napred, Pit. Razbij mu njušku!”, dobacio je neko beskorisno. Bari Tamerlejn se okrenuo i sevnuo pogledom, a dečak se povukao u gomilu.

„Udri, Bari! Udri, Bars!”, dovikivali su drugi glasovi.

Bari Tamerlejn nije voleo da bude odbijen. Već se pripremao za tuču. Spustio je ruku i stegao je u pesnicu i okrenuo se bokom prema Piteru. Kolena su mu bila blago povijena i premeštao se s noge na nogu. Izgledao je kao da zna šta radi.

U krug su stalno pristizala nova deca. Piter je čuo kako se dvorištem razleže povik - Tuča! Tuča! Društvo je pritrčavalo sa svih strana.

Piteru je srce dobovalo u ušima. Kad se poslednji put zatekao u ovakvom položaju, bio je mačor s ljudskim trikom u krznenom rukavu. Ali ovo sad nije bilo tako jednostavno. Pokušavajući da dobije u vremenu, prebacio je jabuku iz ruke u ruku i rekao: „Stvarno hoćeš ovu jabuku?”

„Čuo si šta sam rekao”, odvratio je Tamerlejn ravnim glasom. „Ta jabuka je moja.”

Piter je pogledao u dečaka koji se spremao da ga udari i setio se rođendana od pre tri nedelje kada je Bari bio onako srdačan, onako druželjubiv. Sada se mrštio kako bi izgledao najzlokobnije što može. Otkud mu ideja da u školi sme da radi šta hoće i uzima šta hoće?

Piter se odvažio da načas odvoji oči od Barija i video kako se oko njega zatvara krug uzbuđenih, zaplašanih lica. Oči su bile razrogačene, usta otvorena. Neko će nadrljati od Barija Tamerlejna i tu više nema pomoći. Šta li to rumenom i bucmastom Bariju daje toliku moć? Istog trenutka, takoreći niotkud, Piteru je sinuo odgovor. Pa to je očigledno, pomislio je. Mi! Bari je školski siledžija iz naših snova. Nije on nimalo jači od bilo koga među nama. I moć i snagu daju mu naši snovi. Mi smo ga sami stvorili. Kad ode kući, Bari više

nikome nije uverljiv kao siledžija i onda jednostavno postaje onakav kakav jeste.

Bari se ponovo oglasio. „Ovo ti je poslednja šansa. Daj mi jabuku ili ću te zviznuti tako da se probudiš sredinom iduće nedelje.”

Umesto odgovora, Piter je prineo jabuku ustima i odgrizao jedan ogroman griz. „Znaš šta”, rekao je polako s punim ustima. „Ne verujem ti. A reći ću ti još nešto za iste pare. Ne verujem čak ni da postojiš.”

Iz gomile su se čuli prigušeni uzdasi, a ponegde i kikot. Piter je izgledao tako siguran u sebe. Moglo je to biti i istina.

Čak se i Bari namrštio, i prestao je da se klati. „Šta si rekao?”

Sav Piterov strah nestao je kao rukom odnesen. Stajao je tačno nasuprot Bariju, smeškajući se kao da ga zapravo sažaljeva što ne postoji. Pošto se nedeljama pitao da li bi život mogao biti san, Piter je zaključio da Tamerlejn-siledžija jeste san, i da jedna takva senka nije sposobna da mu razbije nos.

Bari je povratio prisebnost i sada se spremao da zada smrtni udarac.

Piter je ponovo zagrizao jabuku. Uneo se Bariju u lice i zapiljio se u njega kao da posmatra neku smešnu sliku na zidu. „Ti si običan pekmez... roze želatin... sa metalnim zubima.”

Iz gomile se zaorio grohotan smeh koji se brzo i zarazno širio. Neko se zakašljao, neko zagrcnuo. Hvatali su se jedni drugima za mišice i pljeskali se po kolenima. Dramili su, naravno. Samo su želeli jedni drugima da pokažu kako se

više ne boje. Na sve strane su leteli odlomci pogrda. „Pekmez... roze želatin... metalni zubi... zubati želatin!” Piter je znao da su njegove reči bile grube. Ali šta mari? Bari i tako nije stvaran. Sada su po siledžijinim obrazima izbijali jarki roze pečati, jarkiji od svakog roze želatina. Sve mu se to uopšte nije dopadalo.

Piter je drsko terao dalje, koristeći priliku dok Bari ne shvati koliko je besan. „Bio sam kod tebe. Sećaš se? Za tvoj rođendan. Ti si običan dobar dečak. Video sam te kako pomažeš mami u pranju sudova...”

„Aaaaaauh”, zagrajala je gomila otegnutim silaznim tonom, kao bajagi prijateljskim.

„To nije istina”, procedio je Bari. Oči su mu se zacaklile.

„A zavirio sam i u tvoju sobu i video da na krevetu držiš plišanog medu.”

„AAAAUh”, graknula je gomila. Zvuk se zakotrljao sa još više note, padajući s prezirom. „Ooooooh. Maji Baji... meda čeda... aaaaauh.”

Naravno da tu nije bilo nijednog deteta koje i dalje nije potajno volelo neku staru i olinjalu plišanu životinjicu i grlilo je pred spavanje. Ali kako je bilo divno znati da i siledžija ima svoju.

Bari Tamerlejn verovatno još nije odustajao od namere da zvekne Pitera po nosu. Dok su povici i poruge bivali sve glasniji, podigao je ruku i nemoćno stegnuo pesnicu. I u tom času dogodilo se nešto užasno. Bari je briznuo u plač. To se nije moglo sakriti. Suze su mu potekle u brzim potocima niz obe strane nosa, i više nije mogao da vlada sopstvenim disanjem. Nadimao se celim telom dok se borio za male gutljaje vazduha. Ali gomila nije znala za milost.

„Majika-Bajika hoće kod mame...”

„Treba mu njegov meda-čeda...”

„Ajaaaao. Gledaj ga samo...”

I sada je Barija spopao takav napad plača da jadnik nije imao snage ni da se okrene i ode. Samo je tako stajao okružen decom i slinio u šake. Sve na svetu zaverilo se protiv njega.

Niko u njega nije verovao. San se rasprsnuo kao mehurić sapunice, a s njim je nestao i siledžija.

Malo-pomalo, smeh i ruganje su se utišali i na gomilu se spustila postidena tišina. Deca su počela da se razilaze, vraćajući se svojim igrama. Preko dvorišta je dotrčala jedna nastavnica koja je usamljenom dečaku stavila ruku na rame i odvela ga govoreći: „Jadni mališa. Šta su ti to radili?”

Na preostalim časovima, Bari je bio miran kao bubica. Držao je nos u knjigama i uopšte nije dizao pogled. Kao da se trudio da bude što manji, ili da iščezne bez traga.

Piter je, međutim, bio pun sebe. Vratio se iz dvorišta i seo u svoju klupu, tačno iza Barija, praveći se da ne primećuje kako mu svi namiguju i upućuju zahvalne osmehe. Pobedio je siledžiju a da nije ni mrdnuo prstom, i to je videla skoro cela škola. On je heroj, osvajač, supermen. Nema toga što ne bi mogao postići svojim blistavim i visprenim umom.

Ali kako je jutro odmicalo, počeo je da se oseća dosta drugačije. Proganjale su ga vlastite reči. Je li moguće da ih je stvarno izgovorio? Odjednom je ispred sebe primetio pogurenu priliku Barija Tamerlejna. Nagnuo se i čačnuo ga lenjirom po leđima. Ali Bari je zatresao glavom i odbio da se okrene. Piter je gutao knedle dok se prisećao šta je sve rekao. Pokušao je da se podseti koliko je Bari bio grozan. Pokušao je da misli samo na svoju pobedu, ali ni ona ga više nije veselila. Narugao se Bariju zato što je debeo i ima protezu i plišanog medu i pomaže mami. Time je hteo da se odbrani i Barija nauči pameti, ali uspeo je samo da ga izvrgne ruglu i preziru čitale škole. To što je rekao bolelo je daleko više nego jedan pošten udarac po nosu. Smoždio je Barija. I ko je sad tu siledžija?

Kad je polazio na užinu, Piter je ostavio jednu ceduljicu na Barijevoj klupi. Na ceduljici je pisalo: „Hoćeš li da igramo fudbal? P.S. Imam i ja plišanog medu i moram da pomažem u pranju sudova. Piter.”

Bari je toliko strepeo od susreta sa svima ostalima na sledećem odmoru da je drage volje pristao. Njih dvojica su okupili društvo za igru i postarali se da budu u istom timu. Nameštali su jedan drugom prilike za golove, a kasnije su otišli držeći se pod ruku. Svako rujanje Bariju sada je bilo besmisleno. On i Piter postali su drugovi, ne baš najbolji, ali ipak drugovi. Bari je prikačio Piterovu ceduljicu na zid iznad stola u svojoj sobi, a siledžija je, kao i svi ružni snovi, ubrzo zaboravljen.

Glava V

PROVALNIK

Svi su u kraju pričali o provalniku. Pre nekoliko meseci provalio je u jednu kuću pri dnu ulice. Provukao se kroz dvorišni prozor usred sunčanog popodneva dok u kući nije bilo nikoga. Ukrao je noževe i viljuške i jednu sliku. Sada je overavao celu ulicu, kuću s jedne strane, pa kuću s druge.

Kakva drskost! govorili su ljudi. Ali doći će i ta maca na vratanca. Sinoć je upao u broj osam, iduće nedelje je na redu broj devet.

Ali ne, provalnik nije hteo da čeka tri nedelje, ili četiri, nego je na preskok odabrao broj jedanaest. Onda se već sutradan vratio i provalio u broj dvanaest. Krao je televizore, stereo-uređaje, kompjutere, skulpture, nakit. Umeo je da se služi kalauzom, da se vere uz vodovodne cevi, prigušuje alarme, otvara kvačice na dvorišnim prozorima, smiruje razjarene pse, i da usred bela dana mirno odšeta s plenom a da ga niko ne primeti. Bio je mađioničar, lopovski maestro. Bio je nevidljiv, nečujan i bez težine. Nije ostavljao tragove stopa u baštenskim lejama, niti otiske prstiju na kvakama.

Policija je bila zbunjena. Dva inspektora u civilu dobila su zadatak da motre na ulicu iz neobeležnog automobila. Svima je odmah bilo jasno ko su. Sedeli su i rešavali ukrštene reči i jeli sendviče sve dok nisu dobili poziv da se vrate u stanicu zbog nekog važnijeg posla. Pola sata kasnije, provalnik je ponovo napao, i odneo kutiju skupocenog namirisano sapuna i jedan štap sa srebrnom drškom iz kuće gospođe Gudgejm, bogate stare dame sa isturenim žutim zubima koja je živela sama. Štap je nekad pripadao njenom čukundedi, slavnom i jarosnom misionaru. Njime je tukao afričku decu kad ne bi naučila

lekciju iz veronauke.

„Taj štap mi je bio dragocena uspomena!”, jadovala je gospođa Gudgejm kad je došla da saopšti novosti Piterovoj majci. „Tri puta je obišao oko sveta u devetnaestom veku. A tek moji sapuni, moji skupoceni sapuni.”

„Baš volim što je odneo taj idiotski štap”, rekao je Piter svojoj sestri kad je gospođa Gudgejm otišla. „Nadam se da će ga provalnik slomiti preko kolena.”

Kejt je jarosno klimnula glavom. „Kamo sreće da joj je odneo i zube!” Ovde treba objasniti da gospođa Gudgejm, uprkos tome što joj je ime zvučalo veselo, nije bila omiljena među decom iz ulice. Spadala je u one retke i nesrećne odrasle osobe koje duboko žive i sama činjenica da deca postoje. Kad bi se igrali napolju, ona ih je s prozora grdila što se okupljaju „pred mojom kućom”. Verovala je da su sve otpatke koje bi vetar naneo u njen zabran tu donela bezobrazna deca. Ako bi neka lopta ili igračka greškom zalutala u njenu baštu, istrčavala bi napolje i odmah je konfiskovala. Uvek je bila mrzovoljna, tim pre što su je deca većito zadirkivala. Razljutiti gospođu Gudgejm postalo je deo igre. Piterovi roditelji su govorili da je malo skrenula i da je treba žaliti. Uvek su se trudili da s njom budu ljubazni. Ali deci je bilo teško da osete samilost prema odrasloj osobi sa žutim kljovama koja ih juri niz ulicu.

Stoga Piteru nije bilo naročito žao kad su ukradeni sapuni i štap gospođe Gudgejm. Počinjao je da oseća izvesno poštovanje prema tom provalniku. Odlučio je da ga nazove Sapunjavi Sam. Koliko mu je samo odvažnosti trebalo da bi se poduhvatio cele ulice, kuće za kućom, u uzlaznom brojčanom nizu. Prosto kao da je tražio da ga uhvate!

Meseci su prolazili, još nekoliko kuća je opljačkano. Brojevi petnaest, devetnaest, dvadeset dva, dvadeset sedam. Nije moglo biti nikakve sumnje. Sapunjavi je napredovao prema Piteru, prema broju trideset osam.

Piter je dosta vremena provodio s olovkom i papirom praveći proračune. Koliko je mogao da vidi, nije bilo nikakvog sistema u brojevima kuća koje je provalnik odabirao. Ali ako misli da dođe, provalnik se u njihovoj kući mora pojaviti u roku od dve nedelje. Možda će je i preskočiti. Piter je unapred znao da bi ga to razočaralo. Ne govoreći nikom ništa, čvrsto je odlučio da će on lično uhvatiti Sapunjavog Sama.

Tokom vikenda uoči prognoziranog dolaska Sapunjavog, Tomas i Vajola Fortjun su obavili pripreme. Tomas Fortjun je ojačao prozore tako što je u okvire burgijom ubacio dugačke šrafove. Ugradio je ozbiljnije brave na ulaznim i dvorišnim vratima, a na sporednu kapiju je zakačio katanac. Pokušao je i da postavi alarm iz paketa uradi-sam, ali prebio je palac čekićem dok je prikucavao električnu žicu na zid, što ga je bacilo u grozno raspoloženje. Da stvar bude još gora, alarm nije radio. Nisu imali vremena da nabave drugi, a ni taj drugi, uostalom, ne bi mogao zaustaviti Sapunjavog Sama.

Vajola Fortjun je unela svoje najdraže baštenske alatke u kuću. Išla je od sobe do sobe kupeći slike, ukrase, lampe i vrednije knjige, i sve je to zaključala u orman u potkrovlju. Piter i Kejt su posakrivali svoje omiljene igračke ispod kreveta. Moglo se pomisliti da im niz ulicu stiže neki uragan, oluja, ili tajfun koji će im odneti sve što imaju. U stvari, bio je to samo jedan sitan lopov prilično vešt u svom poslu. A da li je taj veštiji i od Pitera?

Piter je počeo da razrađuje svoju strategiju. Evo kako je glasio njegov prvi problem: ako misli da uhvati lopova, moraće da bude kod kuće, to jest da

nekako izvrda školu. Mogao bi se napraviti da je bolestan, ali s time ipak treba biti obazriv. Moraće da pogodi tačnu meru. Ako pretera s glumom, jedan od njegovih roditelja izostaće s posla da bi ga negovao. Sapunjavi Sam će primetiti da je neko kod kuće i produžiće dalje. S druge strane, ako Piter ne bude izgledao dovoljno bolesno, roditelji će ga poslati u školu s pismenim opravdanjem za fizičko. Ukoliko sve odigra kako treba, ostaviće ga samog kod kuće, s tim što će stara gospođa Farar, njihova blagorodna susedka, vraćati otprilike svakih sat vremena da proveri kako mu je.

Svakog popodneva, kad bi se vratio iz škole, zaključavao se u svoju sobu i uvežbavao malaksali izgled. Želeći da postigne utisak bledila, posuo je lice brašnom. U ogledalu je ličio na oživelog mrtvaca. Žvakao je zrna bibera da bi dobio temperaturu. Dejstvo je bilo i suviše dobro. Usta i grlo su mu goreli, a temperatura je vrtoglavo skakala. U takvom stanju, hitna pomoć bi ga smesta odvezla u bolnicu. Pitao se da li bi mu bolje odgovarao uganuti članak na nozi. Hramao je gore-dole po svojoj tesnoj sobi. Pre je ličio na dečaka koji se pretvara u krabu.

Još uvek je, tri dana kasnije, usavršavao svoju bolest kad je čuo vesti od majke. Provala se desila kod gospodina i gospođe Baden-Baden iz broja 34. Samo dva meseca pre toga, njih dvoje su potrošili na hiljade funti za poslednju reč u alramnim uređajima, s crvenim i plavim signalnim lampicama, ultrazvukom i urlajućom sirenom. Mora biti da se Sapunjavi Sam prosto istopio kad je uspeo da prođe kroz zidove njihove kuće, i da ukrade teniski reket u staklenoj vitrini star četiristo godina, i crvotočnu klavirsku stolicu na kojoj je navodno dva minuta sedeo Mocart kad je imao pet godina.

„Šokantno, je l’ da?“, rekla je Vajola Fortjun.

„Nečuveno”, složio se Piter.

Ali čim je majka izašla, od uzbuđenja je počeo da zamahuje pesnicama po vazduhu. Sapunjavi Sam uskoro stiže! Piter nije imao razloga da veruje da će baš njegova kuća, broj 38, biti sledeća na redu. Opredelio se za takav ishod jer je želeo da se tako desi, i odnekud mu je to izgledalo dovoljno. Još manje je mogao znati kada će se desiti sledeća provala. Ali napravio je prognozu i zaključio da im Sapunjavi Sam dolazi u posetu u roku od četiri ili pet dana.

E sad, dok se spremao da se razboli, Piter se pitao i kako će provalnika uhvatiti u zamku. Maštao je o tajnom kapku u podu, o zlatnoj poluzi namazanoj super-lepkom, o električnim žicama privezanim za kvake, o lažnim pištoljima, pikado strelicama zamočenim u otrov, kaubojskim lasima, čekrcima i konopcima, čekićima, oprugama, halogenskim lampama i krvožednim psima, dimnim zavesama, laserskim zracima, žici iz klavira i baštenskoj grabulji. Ali Piter nije bio budala. Znao je on savršeno dobro da bi sve te ideje mogle da upale, ali isto je tako dobro znao da je gotovo nemoguće da one upale nekome ko ima jedanaest godina.

Te subote ujutru ležao je u krevetu i razmišljao. Prenuo se kad je shvatio da bulji u staru mišju rupu na podnoj lajsni nedaleko od kreveta. Tamo već odavno nije bilo miševa, ali rupa se verovatno pružala u nedogled iza zida, ili negde dole ispod parketa. Onda se zagledao u policu na kojoj je držao svoju najdragoceniju imovinu i odjednom mu je sinulo rešenje. Šta god da uradi, to mora biti nešto prosto. Dole je bila mišja rupa, a gore njegov prošlogodišnji rođendanski poklon, koji kao da ga je gledao i govorio: „Upotrebi me! Upotrebi me!”

Seo je za pisači sto, izvadio list papira i drhtavom rukom napisao kratko

pismo, možda najznačajnije pismo koje je ikada napisao. Onda ga je presavio, stavio u koverat, zalepio, i dopisavši nešto na prednjoj strani, sišao u prizemlje i odneo pismo do stola na kome su stajali svi kućni računi. Gurnuo je to pismo među ostale papire, tako da ne bode oči, ali da se ipak može lako pronaći. Na kovertu su, štampanim slovima, bile ispisane reči: Otvoriti u slučaju moje iznenadne smrti.

Vajola Fortjun se ponosila dubokim razumevanjem svoje dece. Znala je njihova raspoloženja, njihove slabosti, njihove brige i sve ostalo o njima daleko bolje nego što su oni poznavali sami sebe. Znala je, na primer, kada su Piter i Kejt umorni, mnogo pre nego što bi oni sami osetili umor. Znala je i kada su istinski neraspoloženi, iako se njima činilo da su veseli. Te nedelje uveče, nije joj promaklo da Piter oteže s dolaskom na večeru iako su ga zvali, da je pojeo sve iz tanjira, ali s naporom koji je mogao sakriti od svakog drugog osim od nje, i da mu je gornja usna, kad su mu ponudili još, zadrhtala od zamaskiranog gađenja. A nudili su mu, tek da se zna, šniclu sa reckavim prženim krompirićima i pola litra kečapa.

„Piter, dušo. Nešto mi ne izgledaš dobro”, rekla je naposletku.

„Osećam se izvrsno”, rekao je on i prevukao rukom preko lica.

„Mislim da bi morao ranije u krevet”, rekla je Vajola.

„Ne verujem”, rekao je Piter, ali majka je mudro zapazila da u tim njegovim rečima nema uobičajenog poleta. Kad su mu posle večere naredili da obuče pidžamu, opirao se samo forme radi. Kad je posle dvadeset minuta majka zavirila u njegovu sobu, već je spavao. Mene ne može prevariti, mislila je majka dok se udaljavala na vrhovima prstiju. Stvarno mu nije dobro.

Piter je do ponoći ležao budan i kovao planove. Ujutru se majka svojim očima mogla uveriti koliko je ubledeo i malaksao. Izmerila mu je temperaturu. Ništa ozbiljno, ali jasno se videlo da ne može u školu, koliko god da je navaljivao. Bilo mu je dovoljno dobro da bi mogao da čita i gleda televiziju, i tako je postignut dogovor s gospođom Farar. Pitera su smestili na sofuu u dnevnoj sobi.

„Nije loše ako se vidi da je neko kod kuće”, rekao je otac kad je došao da se pozdravi. „Samo ti pojačaj ton na televizoru. Ako ništa drugo, oteraćeš provalnika.”

Svi su otišli. Piter je isključio televizor i protegao se ispod ćebeta, osluškujući kako kuća škripuće i mrmori dok tone u tišinu. Još nije očekivao provalu, svakako ne u pola deset ujutru. Bio je siguran da provalnici ne ustaju tako rano. Sapunjavi Sam verovatno spava do podne, pa onda doručkuje dugo i polako, planirajući sledeći poduhvat uz šolju jake kafe, i čitajući novine u potrazi za vestima o hapšenju svojih starih drugara.

Kao što se moglo i očekivati, jutro nije bilo uzbudljivo. Gospođa Farar je donela neke domaće kolačiće. Piter je gledao televiziju, čitao knjige, proveravao svoju opremu i šetao po kući paleći poneko svetlo i navlačeći zavese u dnevnoj sobi da ga niko s ulice ne bi video. Kuća je spolja izgledala pusto. Već ga je obuzimao nemir. Pojeo je ručak koji su mu ostavili, iako nije bio gladan. Dojadili su mu bili i televizija i knjige, ali najviše mu je dojadilo čekanje. Šunjabo se po sobama. Prikrađao se prozorima i provirivao napolje. Ulica je bila mirna, nezanimljiva, nigde nijednog lopova. Možda je sve ovo glupa greška. Možda bi bilo pametnije da je sad s drugovima u školi.

Pokupivši brižljivo svoju protivprovalničku opremu, otišao je gore u svoju sobu. S prozora je, kad se nagne, imao dobar pregled ulice u oba pravca. Nigde nikoga, ničega, čak ni automobila u prolazu. Legao je na krevet i gorko uzdahnuo. Hvatanje provalnika trebalo je bude uzbudljivo, a ovo je bio najdosadniji i naprazniji dan u njegovom životu. Od pretvaranja da je bolestan i besposličenja osećao se iscrpljeno.

Zatvorio je oči i nekud odlutao. Nije to bilo pravo spavanje, više kao laki dremež. Bio je svestan da leži na krevetu, i čuo je zvukove s ulice, kroz otvoren prozor. Prvo nečiji koraci, koji su dolazili izdaleka i prilazili sve bliže. Zatim neko struganje, grebanje, oštro i suvo, kao kad se nešto metalno vuče preko kamena, i taj zvuk se takođe pojačavao, pa onda prestao. Piter je bio dovoljno budan da bi znao da mora otvoriti oči. Morao bi da ustane s kreveta i zatvori prozor. Ali bilo mu je udobno tu gde je bio, telo mu je bilo teško i mlitavo, kao balon pun vode. Morao bi da učini napor i pokrene očne kapke. Sada se začulo novo komešanje, tačno ispod njegovog prozora, meko i ritmično tapa-tap, nalik na korake, ali sporije, kao da se neko penje uz merdevine. I zvuk teškog, ljutitog disanja koje je iz sekunda u sekund postajalo sve glasnije.

Piter se trgao i otvorio oči. Ceo vidokrug mu je ispunio otvoreni prozor. Ugledao je krajeve aluminijumskih merdevina prislonjene uz prozorsku dasku, i nečiju ruku, staru i smežuranu, pa odmah zatim i drugu, kako se hvataju za prozor. Piter se ponovo zagnjurio u jastuke. Bio je previše uplašen da bi se sada setio svojih brižno smišljenih planova. Mogao je samo da gleda i čeka. U prozorskom okviru ukazala se glava s ramenima. Lice se nije moglo videti od karirane marame i tesno pripijene crne kape. Uljez se za trenutak ukipio, piljeći u sobu i ne videći Pitera. Onda je zakoračio preko prozorske daske gundajući i rokcudji od besa: „Prokleta glupost!”, a zatim stupio nogom u sobu i dalje ne primećujući Pitera, koji je ležao tako nepomično da se verovatno utopio u šare

na krevetskom prekrivaču.

Provalnik je gurnuo ruku u džep, izvadio par crnih rukavica i hitro ih navukao. Zatim je razvezao maramu i zadigao kapu do iznad čela. Ali to uopšte nije bio „on”. Piter nije mogao da se uzdrži. Uzviknuo je u čudu. Provalnik ga je gledao pravo u lice bez trunke iznenađenja.

„Gospođo Gudgejm!”, prošaptao je Piter.

Ona se osmehnula onim svojim žutim osmehom i izvila obrve. „Tačno. Videla sam te čim sam ušla. Samo sam se pitala koliko će ti vremena trebati da me prepoznaš.”

„Ali prošle nedelje je kod vas bila provala...”

Ona ga je samo odmerila, kao da ga žali što je toliko glup.

„Sve ste to izmislili, da niko ne bi posumnjao na vas...?”

Gospođa Gudgejm je veselo klimnula glavom. Izgledala je mnogo zadovoljnije u ulozi provalnika. „A sada ćeš me pustiti da obavim posao do kraja, i posle ćeš staviti rajsferšlus na usta. Ili ću ipak morati da te ubijem?”

Dok je izgovarala to značajno pitanje, prilazila je sve bliže, gledajući oko sebe. „Baš i nije neki izbor, ako ćemo pošteno. Ali dobro, uzeću ovo ovde.”

Zgrabila je s police model Ajfelove kule koji je Piter kupio na školskoj ekskurziji u Parizu. Gurnula ga je u džep.

Istog časa Piter se setio svog plana. Dohvatio je svoj fotoaparat sa noćnog stočića. „Gospodo Gudgejm?“, rekao je blago. Čim je odvojila znatiželjan pogled od Piterovih igračaka i osvrnula se, blic joj je sevnuo pravo u lice. A zatim još jedan sev... pa još jedan. Odmah nakon trećeg, Piter je počeo da premotava film.

„Hej, mali, daj ovamo taj aparat. Smesta.“ Glas joj se podigao do vriska kad je izgovorila tu poslednju reč. Ispružila je ruku koja se tresla od besa.

Piter je izvukao film. Dok joj je pružao aparat, nagnuo se preko ivice kreveta i zakotrljao eksponiranu rolnu pravo u mišju rupu.

„Mali, šta to tamo petljaš? Pa ovaj aparat je prazan!“

„Tačno“, rekao je Piter. „Vaše fotografije su tamo dole. Nikad ih nećete izvući.“

Škripuckajuć kolenima, gospođa Gudgejm je čučnula da pogleda. Zatim se uz kratke, srdite dahtaje podigla na noge. „O, Bože“, rekla je rasejano. „Imaš pravo. Sve mi se čini da ću ipak morati da te ubijem.“ I s tim rečima je izvukla pištolj i uperila cev u Piterovu glavu.

Piter se pribio uza zid. „Bolje nemojte“, rekao je. „Ali ako vam je baš zapelo, prvo moram nešto da vam kažem. Pošteno bi bilo da vam kažem.“

Gospođa Gudgejm mu je uputila žut osmeh lišen svakog smisla za humor. „Hajde pričaj, ali brzo.“

Piter je govorio brzo. „Negde u ovoj kući nalazi se koverat s oznakom

'Otvoriti u slučaju moje iznenadne smrti'. Unutra piše da su u ovoj ovde mišjoj rupi skrivene fotografije provalnika koji je istovremeno i ubica. Policajci će morati da donesu čekić i štemajz, ali siguran sam da ih neće mrzeti."

Gospođi Gudgejm bio je potreban najmanje jedan minut da svari tolike informacije, a sve to vreme držala je pištolj uperen u Piterovu glavu. Najzad ga je spustila, ali nije ga ispuštala iz ruke.

„Vrlo lukavo”, procedila je. „Ali malo si se prebacio u računu. Ako te upucam, fotografije će biti otkrivene i mene će strpati u zatvor. Ali ako te ne upucam, ti ćeš odneti fotografije u policiju i opet će me strpati u zatvor. Pa onda ne bi bilo loše da te upucam iz čiste zabave. A i za kaznu što mi ovako otežavaš život.”

Otkočila je pištolj uz glasan škljocaj i ponovo ga uzdigla prema njemu. Piter je pokušavao da se nekako smandrlja s kreveta držeći ruke iznad glave. Nije mu bilo lako. Zaista nije želeo da bude upucan. Kroz nekoliko nedelja bio mu je rođendan i nadao se novom biciklu.

„Ali gospođo Gudgejm”, promućao je. „Na sve sam to mislio. Ako mi obećate da ćete prestati s pljačkama, i da ćete vratiti sve što ste pokrali, ja ću se potruditi da iščačkam fotografije iz rupe i da vam ih predam. Hoću, časna reč.”

Ona je skupila oči dok se premišljala. „Hmm. Neće biti lako vratiti onolike stvari, samo da znaš.”

„Mogli biste da izađete oko ponoći, i svakome ostavite njegove stvari ispred ulaznih vrata.”

Gospođa Gudgejm je odložila pištolj. Piter je spustio ruke. „Znaš šta”, rekla je ona ulagivačkim glasom, „nadala sam se da ću stići do kraja ulice. Zar ne bih mogla makar...”

„Ne, žao mi je”, rekao je Piter. „Morate prestati s tim ovog časa. To vam je moja ponuda. Ako vam se ne sviđa, onda slobodno pucajte.”

Ona se okrenula kao da se koleba i u jednom napetom trenutku Piter je pomislio da će ga poslušati. Ali onda je izvukla onu svoju maramu i zavezala je preko usta, i natukla kapu preko ušiju. Otišla je do prozora i zakoračila preko daske.

„Znaš šta, ludo sam se zabavljala poslednjih meseci. Sada ću opet morati da vičem na decu.”

„Da”, rekao je Piter ljubazno. „Zbog toga niko neće moći da vas uhapsi.”

Uputila mu je još jedan, poslednji žuti osmeh, i onda se izgubila. Piter je čuo škripanje njenih stopa na prečagama, i struganje kad su se merdevine odvojile od zida. Seo je na ivicu kreveta i podupro glavu rukama i uzdahnuo. Bilo je jako, jako gusto.

Još uvek je sedeo u tom položaju kad je čuo tutanj koraka uz stepenice. Vrata su se naglo otvorila i u sobu je uleteo Piterov otac, čučnuo pored njega i uzeo ga za ruku.

„Dobro si, hvala bogu”, rekao je Piter Fortjun zadihano.

„Da”, rekao je Piter. „Bilo je jako jako...”

„Zaspao si ovde”, rekao je otac. „I to je ispalo dobro. Ništa nisi čuo. Odneo nam je televizor, i jedno ćebe, i sve sapune iz kupatila. Prosekao je staklo na dvorišnom prozoru i odvrnuo šrafove...”

Otac je i dalje pričao, a Piter je buljio u mišju rupu. Narednih dana, provodio je sate i sate ležeći na stomaku, džarajući po rupi ispravljenom žičanom vešalicom za odelo. Kad god bi na ulici sreo gospođu Gudgejm, ona se pravila da ga ne poznaje. Nije održala reč i nikad nije vratila pokradene stvari, a provale su se nastavile sve do kraja ulice. Strpali bi je u zatvor samo kad bi on uspeo da pronađe fotografije, i stoga je uporno čačkao i džarao onim komadom žice. Ali tu rolnu filma nikad nije pronašao, kao ni svoj model Ajfelove kule.

Glava VI

BEBA

Jednog prolećnog popodneva, kad se kuhinja kupala u sunčevoj svetlosti, Piter i Kejt su saznali da će se tetka Lora na neko vreme preseliti kod njih sa svojom bebom po imenu Kenet. Niko im nije objasnio zbog čega, ali po ozbiljnim pogledima koje su razmenjivali roditelji bilo je jasno da s tetkom nije sve u najboljem redu.

„Lora i beba će spavati u tvojoj sobi, Kejt”, rekla je majka. „Moraćeš da se preseliš kod Pitera.”

Kejt je herojski klimnula glavom.

„Piter, da li se ti slažeš?”, pitao je otac.

Piter je slegnuo ramenima. Nije imao mnogo izbora.

I time je sve bilo rešeno. U stvari, Piter je jedva čekao da Lora stigne. Ona je bila najmlađa od majčinih mnogobrojnih sestara i braće i dopadala mu se. Bila je opasna i zabavna. Jednom je, na nekom seoskom vašaru, posmatrao kako Lora skače sa kрана visokog šezdeset metara privezana za elastično uže. Obrušila se s neba, i onda, časak pre nego što će tresnuti o zemlju i rasuti se po travi u paramparčad, ponovo odletela u vazduh i ispustila otegnuti krik užasa i ushićenja.

Kejt se uselila u Piterovu sobu, donevši i svoju najnoviju igru, kutiju mađioničarskih trikova, sa čarobnim štapićem i priručnikom za bacanje čini. A

ponela je i jedan omanji odred od trideset lutaka. Istog dana u kući se pojavilo brdo opreme za bebe - krevetac, visoka stolica za hranjenje, dubak, kolica na četiri točka, kolica na rasklapanje, kolica za vučenje, sobna ljuljaška i pet velikih kesa punih odeće i igračaka. Piter je odmah nešto posumnjao. Zašto bi jednoj maloj osobi trebalo toliko stvari? Ali zato je Kejt bila luda od uzbuđenja. Čak ni za Badnje večer nikad nije toliko poblesavila.

Deca su dobila dozvolu da ostanu budna do kasnih sati kako bi dočekala goste. Usnula beba je odneta do sofe i tamo ostavljena. Kejt je klečala pored bebe, kao da je u crkvi, piljeći u sićušno lice i povremeno uzdišući. Lora je sela naspram njih i drhtavim rukama zapalila cigaretu. Piter je na prvi pogled shvatio da joj nije ni do zabave ni do opasnosti, osim, naravno, ako se ne računa pušenje. Na dobroćudne primedbe i pitanja njihove majke odgovarala je kratko, i oštro iskretala glavu pod pravim uglom da bi otpuhnula dim u ćošak gde niko nije sedeo.

Sledećih nekoliko dana, Loru su viđali retko a bebu Keneta možda i prečesto. Piteru je izgledalo neverovatno da jedna tako mala osoba može da zauzme toliko prostora. U predsoblju su bila parkirana velika i mala kolica, u dnevnu sobu su ugurali dubak, ljuljašku, kolica za vučenje i tovar razbacanih igračaka, a u kuhinji je visoka stolica za bebe zatvarala pristup kredencu u kome su stajali biskviti.

I sam Kenet je svuda stizao. Bio je od onih beba koje se toliko izvešte u puzanju da im se i ne isplati da nauče da hodaju. Štrikao je po tepihu zastrašujućom brzinom, kao bojni tenk.

Bio je beba balonastog tipa, s velikom kockastom bradom koja je podupirala okruglo vlažno lice vrišteće rumenih obraza, sa blistavim, odlučnim

očima, i nozdrvama koje su se širile kao kod sumo-rvača ako ne bi smesta dobio ono što je želeo.

Kenet je bio grabljivac. Ako bi u blizini spazio nešto što je mogao da podigne, njegova vrela vlažna pesnica odmah se stezala oko izabranog predmeta i prebacivala ga u usta. Bila je to odvratna navika. Pokušao je da pojede pilota iz kabine aviončića koji je Piter upravo sklapao i lepio. Čak mu je i krila izgrizao. Pojeo je jedan Piterov domaći zadatak. Glodao je olovke, lenjir i knjige. Upuzao je u Piterovu sobu i probao da smaže foto-aparat koji je Piter dobio za rođendan.

„On je lud!”, vikao je Piter dok je brisao foto-aparat a njegova majka iznosila Keneta. „Samo da može da nas potrpa u usta, sve bi nas zajedno pojeo.”

„To je samo prolazna faza”, mudro je rekla Kejt. „Svi smo to radili.” Pitera je posebno nervirao taj miran, sveznajući ton koji je ona počela da primenjuje od Kenetovog dolaska. To je iskopirala od majke. Teško da bi iko normalan poricao da je ta beba živi užas. Najgori su bili obroci. Kenet je bio stručnjak da svaku hranu pretvori u đubre. Gnječio ju je i mesio dok ne bi počela da curi kao lepak, a potom je razmazivao po mišicama, licu, odeći i stolici. Piteru se gadilo i da ga pogleda. Morao je da jede žmureći. Više se nije moglo ni razgovarati jer se beba drala iz petnih žila skoro na svaki ponuđeni zalogaj.

Kenet je zaposeo celu kuću. Nije bilo nijednog ćoška do kog nisu dospevali njegovi vrisci i smradovi i luđački hijenski smeh, i njegove sićušne pohlepne ruke. Praznio je ormane i police s knjigama, cepao novine, obarao lampe i flaše pune mleka. Činilo se da to nikome ne smeta. Naprotiv, svi odreda, i Piterova majka, i njegova tetka, sestra i otac, samo su ushićeno gukali

na svaki novi bezobrazluk.

Stvari su dostigle kritičnu tačku jednog kasnog popodneva posle škole. Zvanično je bilo počelo leto, ali padala je kiša i bilo je hladno. Kejt je ležala na krevetu i čitala. Piter je klečao na podu. U školi je tada vladalo klikersko ludilo a on je bio ambiciozan igrač. Prethodnog dana je potukao jednog dečaka i uzeo mu najlepši kliker koji je ikad video, Zeleni Dragulj. Bio je manji od većine drugih i kao da je zračio nekim svojim sjajem. Piter se spremao da ga isproba na tepihu, šaljući ga prema narandžastom kamencu s kojim je uvek vežbao gađanje u metu. Upravo kad je ispalio Zeleni Dragulj, na vratima se pomolila Kenetova bucfasta ćelava glava. Kliker se kotrljao pravo ka njemu, i on je pohlepno zabauljao napred.

„Kenet, ne!”, povikao je Piter. Ali prekasno. Kenet je dograbio kliker i strpao ga u usta. Piter je četvoronoške jurnuo na njega, s namerom da mu milom ili silom rastvori vilice. Onda se zaustavio. Bilo je poražavajuće jasno šta se dogodilo. Mali Kenet je sedeo potpuno nepomično. Na sekund je iskolačio oči i preko lica mu je preleteo izraz ljutitog čuđenja. Onda je trepnuo, pa još jednom trepnuo, pogledao u Pitera i nasmešio se.

„Uf, ne”, prošaptao je Piter. „Progutao ga je.”

„Progutao? Šta?”, rekla je Kejt ne dižući pogled s priručnika za bacanje čini.

„Moj Zeleni Dragulj, kliker koji sam juče osvojio.”

Kejt je progovorila onim svojim mirnim sveznajućim glasom. „Ah, to. Da sam na tvom mestu, ne bih se brinula. Kliker je sasvim mali i gladak. Neće mu

škoditi.”

Piter je bacio otrovan pogled na Keneta, koji je blaženo sedeo zapiljen u svoju šaku. „Baš me briga za njega. Šta će biti s mojim klikerom?”

„Za kliker se ne sekiraj”, rekla je Kejt. „Izaći će mu otpozadi.”

Piter je slegnuo ramenima. „Baš ti hvala.”

Kejt je sklopila priručnik za bacanje čini. Nagnula se da pomiluje Keneta. On se nasmejao, i počeo da puzi ka njenom krevetu. Kejt ga je podigla i stavila na krevet pored sebe. „Da ti kažem šta ja mislim?”, rekla je.

Piter je ćutao. Znao je da će mu ionako reći.

„Mislim da si ljubomoran na Keneta.”

Kako je samo umela da ga iznervira. „E, to ti je baš glupo!”, rekao je. „Najgluplja stvar koju sam čuo u životu. Kako bih mogao da budem ljubomoran na ovo?” Sevnuo je pogledom prema bebi, koja je blenula u njega s prostodušnim zanimanjem, klimajući ogromnom glavom.

„Nije on ovo”, rekla je Kejt. „On je ličnost. U svakom slučaju, stvar je prosta. Sada je on u centru pažnje, a ne ti.”

Piter ju je pogledao sumnjičavo. „Ovo nisi sama smislila. Od koga si to čula?”

Njegova sestra je slegnula ramenima. „Nije važno, glavno je da je istina.

Ti više nisi najmlađi dečak u kući. I zato si tako grozan prema njemu.”

„Ja grozan prema njemu? Pa on je meni pojeo kliker. On je ludak. Prava napast. Čudovište!”

Kejtino lice je pocrvenelo od besa. Ustala je i spustila Keneta na pod. „On je sladak klinac. A ti si nepodnošljiv. Krajnje je vreme da te neko nauči pameti.” Zgrabila je svoj priručnik za bacanje čini i žurno izašla iz sobe. Beba je otpuzala za njom.

Polu sata kasnije, Piter je tobož nehajno sišao u dnevnu sobu. Kejt je sedela u fotelji povijena nad otvorenom knjigom koja joj je ležala u krilu. Kenet je bio na podu, trenutno miran, pošto je žvakao neki stari ilustrovani magazin.

Piter se smestio u fotelju u najdaljem kraju sobe. Želeo je da nastavi raspravu. Živo ga je zanimalo gde je Kejt pokupila one glupe ideje. Ali nije znao odakle da počne. Njegova sestra se mrštila nad priručnikom za bacanje čini, i rasejano zamahivala crnim štapićem iz istog kompleta. Kenet je najzad primetio Pitera i dopuzao do njega. Uhvatio se za Piterovu nogu, polako se uspravio i sada je nesigurno stajao između kolena starijeg dečaka.

Piter je preko bebine glave zurio u sestru. Ona nije dizala pogled. I dalje se ljutila na njega. Sva sreća što je čarobni štapić bio samo igračka. Kenet ga je gledao pravo u oči, namršten, kao da u mislima traga za nečim, nekom uspomenom, izgubljenim ključem za neki drugi život.

„Gaaaaa”, rekao je Kenet tiho.

„Gaaaaa“, odvrtila je Kejt iz drugog kraja sobe. Držala je štapić uperen u

Pitera.

„Gaaaaa gaaaaa”, ponovio je Kenet.

„Gaaaaa gaaaaa”, složila se Kejt i štapićem ocrtala jedan krug u vazduhu. Soba je najednom postala svetlija i počela je da se okreće naglavce, i da se širi, sve dok nije dostigla veličinu ogromne odaje u nekom dvorcu.

Piter je ustao, i odmah se zateturio boreći se da održi ravnotežu. Onda se čvrsto uhvatio za jedan stub. Ali stub je bio živ i topao. Bila je to nečija noga, džinovska noga. Piter je podigao tešku i klimavu glavu i pokušao da uperi svoj vrludavi pogled u vlasnika noge. Načas je spazio nečije lice, ali onda mu je iskliznulo iz vidokruga. Zabacio je ogromnu glavu unazad i ponovo video isto: gigantsku verziju sebe samog u školskom odelu kako s visine zuri u njega s neskrivenim gađenjem. Sav obamro, Piter je spustio pogled na sopstvenu odeću - klovnovske štramplice ukrašene medama i uflekane čokoladom i sokom od pomorandže. Užasno, užasno! Zamenio je telo s Kenetom.

Potpuno zblanut, Piter je pustio džinovsku nogu, zaljuljao se i seo na pod.

„Ooop-1a!”, čuo je kako neki melodičan glas govori u njegovo ime.

Ovo je grozno, ovo je nepošteno, ovo je strava i užas. Bio je na ivici suza, ali više nije mogao da se seti šta ga je to ražestilo. Pažnja mu je malo lebdela, malo klizila s jedne stvari na drugu.

„U pomoć!”, viknuo je. „Učinite nešto!” Ali s usana su mu silazili sve sami nemušti glasovi koji su ličili na „sfsfsf”. Jezik ga uopšte nije slušao, i činilo mu se da ima samo jedan zub.

Niz obraze su mu potekle suze, i taman je udahnuo da napuni pluća i zavapi o svojoj nesreći kad ga je nešto steglo ispod miški i odjednom je uzleteo do visine od najmanje metar i po. Usta su mu se razjapila, zabalio je od čuda. Piljio je u lice svoje tetke Lore, koje je bilo široko i nepregledno kao stena. Ličila je na nekog od onih američkih predsednika isklesanih u planinskoj litici.

Lorin glas, raskošan i milozvučan kao simfonijski orkestar, grmeo mu je oko glave. „Pet sati. Vreme za čaj, vreme za kupanje, i spavanje!”

„Spusti me dole, tetka Lora. To sam ja. Piter.”

Ali iz usta mu se začulo: „Aaa, aguuu amama.”

„Pa da, naravno”, hrabrila ga je Lora. „Čaj, kupanje i spavanje. Čuješ li ga?”, rekla je nekome ko je bio jako daleko. „Pokušava da govori.”

Piter je počeo da se rita i otima. „Spusti me dole!” Ali sada je zastrašujućom brzinom poleteo kroz sobu. Nema sumnje da će se razbiti u paramparčad kad tresne o dovrtak. „Iiik!”, zacvileo je. U poslednjem trenutku su promenili pravac, i on je u jednom potezu prošišao kroz kuhinju i upao u stolicu za hranjenje.

Popodnevna svetlost koja se ulivala u kuhinju kroz baštensko drveće pravila je tako prekrasne pokretne šare na zidu da je Piter sve drugo zaboravio.

Pokazao je prstom i uzviknuo: „Argh!”

Tetka Lora je tiho pevušila dok mu je vezivala portiklu oko vrata. Pa sad,

dobro, bar mu više ne pretila opasnost da padne i razbije se u paramparčad. Lepo će joj objasniti da je on samo žrtva jednog surovog mađioničarskog trika. I onda je rekao, najrazložnijim mogućim glasom: „Ing ing iiii”, a rekao bi i mnogo više da mu nisu iznenada zapušili usta kašikom kivanog jajeta. Ukus i miris, boja i gustina i mljackavi zvuk, sve mu je to pomutilo čula i razvejalalo misli. U ustima mu je sve praštalo od jajavosti, a u mozak mu je šiknuo žuto-beli mlaz utisaka. Zamalo se nije preturio kad je probao da uperi prst ka činiji u Lorinoj ruci. Prosto je morao da dobije još.

„Aargh!”, uzviknuo je s punim ustima, i usvinjio se od ramena pa do lakta. „Aargh, aargh, aargh!”

„Jeste, jeste”, rekla je umirujuće tetka Lora. „Sviđa ti se jaje.”

Dok nije pojeo to jaje, Piter ni o čemu drugom nije mogao da misli. Kad je završio, i pre nego što je uspeo da se seti šta je u stvari hteo da kaže, zbunila ga je bočica soka od pomorandže svojim peckavim reskim klokotavim ukusom. Zatim je u usta počela da mu nadire pasirana banana. Ta hrana bila je tako slatka da ju je s ponosom nosio u kosi, i na rukama i licu i po grudima.

Naposletku se skljojao i nakrivio u stolici. Toliko se bio najeo da je jedva mogao i da trepne. Ali znao je da nešto mora da kaže. Ovog puta je započeo polako, upirući vrhom jezika u svoj jedini zub.

„Tetka Lora”, rekao je staloženo. „Ja u stvari nisam tvoja beba. Ja sam Piter, a Kejt je...”

„Da, da”, složila se Lora. „Aguu aguu je sasvim tačno. Gledaj samo na šta ličiš. Jaje i banana od glave do pete. Vreme je za kupanje!”

Sada se Piter obreo u tetka Lorinom naručju i poleteo uz stepenice. Na odmorištu su projurili pored Kejt.

„Uvaah!”, dreknuo je na nju. „Uvaah uvaah!”

„Guuu!”, odvratila je Kejt, podižući svoj čarobni štapić.

Nekoliko minuta kasnije, sedeo je u kadi veličine omanjeg bazena, a grudi su mu zapljuskivali talasići tople vode. Znao je da bi morao da porazgovara s tetkom, ali trenutno mu je bilo zanimljivije da raširenim dlanovima pljeska po površini vode. Kako je samo zamršen i neponovljiv svaki taj pljesak, kako se kapljice raspršuju dok lete uvis, i kako u padu stvaraju šare i talase. Bilo je tako čarobno, tako veselo.

„Auh, pazi ovo!”, uhvatio je sebe kako viče. „Iii ink aargh!” Toliko je bio uzbuđen da su mu se ruke i noge same ispružile, pa se preturio na leđa. Tetka Lora ga je nežno prihvatila stavljajući mu šaku iza potiljka.

Naglo došavši k sebi, Piter se setio da bi mogao da joj objasni ko je. „Avauba...”, zaustio je, ali odjednom je poleteo uvis iz vode, kao projektil ispaljen iz podmornice, i sleteo na beli peškir prostran kao dvorište iza kuće.

Obrisali su ga, posuli talkom, povili u pelenu, zakopčali u pidžamu, odneli gore u spavaću sobu i spustili u Kenetov krevetac. Tetka Lora mu je otpevala jednu veselu, zanimljivu pesmicu o nekoj crnoj ovci koja je čuvala dva-tri džaka vune za svoje poznanike.

„Još!”, viknuo je. „Osss!”

I tako mu je Lora ponovo otpevala istu pesmicu. Onda ga je poljubila, podigla ogradu na krevetu i tiho izašla iz sobe.

Pitera bi uhvatila panika da ga ta pesmica nije toliko razdragala i uspavala. Svake večeri sunčeva svetlost je titrala po navučenim zavesama koje su se tajanstveno njihale. Ptice su ćurlikale svoje smešne pesme. On je napeto slušao. Šta sad da radi? Šta ako Lora reši da se vrati kući i povede i njega? Probao je da se uspravi i razmisli, ali od umora nije mogao da odigne ogromnu glavu sa dušeka.

Čuo je kako se vrata otvaraju i kako se nečiji koraci približavaju krevetu. Između šipki se pojavilo Kejtino lice. Kejt se smejuljila.

„Kejt”, prosiktao je. „Izbavi me odavde. Idi i donesi čarobni štapić.”

Ona je odmahнула glavom. „Tako ti i treba.”

„Moram da napišem domaći”, molio je Piter.

„Napisaće ti Kenet.”

„On će mi sve ukrmačiti. Molim te Kejt. Daću ti sve klikere. Šta god poželiš.”

Kejt se osmehnula. „Mnogo si bolji ovako.”

Proturila je ruke između šipki i pošakljala ga po truhu. Piter se opirao smehu, ali bilo je beznadežno.

„Ninaj-nanaj, debela bebo”, šapnula je, i odmah iščezla.

Sutradan ujutru, Piter je, ošamućen od sna koji kao da je trajao šest meseci, odnet dole u kuhinju. Snenih očiju, osmotrio je svoju porodicu iz visoke stolice.

Svi su mu mahali i veselo cvrkutali. „Kenet, ’bro jutro.”

„Vogh”, zagrgoljio je. „Vogh ogh. Nisam ja Kenet. Ja sam Piter.”

Činilo se da su svi zadovoljni njegovim odgovorom. I tada je primetio dečaka za drugim krajem stola. Keneta u Piterovom telu i Piterovoj školskoj odeći. Taj dečak je zurio u Pitera s takvim prezirom i gađenjem da su od njegovog pogleda u vazduhu ostajale tamne brazde.

Onda je dečak skrenuo pogled. Odgurnuo je svoj tanjir, ustao od stola i izašao. Piter je osetio hladan štrecaj odbačenosti. Smesta je briznuo u plač.

„Oh, pa sto nam pace beba?”, govorili su izmešani glasovi.

„On me ne podnosi”, pokušao je da im kaže kroz jecaje, „i strašno mi je krivo zbog toga. Aaa, uaba lama uvaa!”

Neko mu je obrisao suze, Kenet i Kejt su otišli u školu, roditelji su odjurili na posao, i pola sata kasnije, presvučen u čistu pidžamu, Piter je sedeo na podu u dnevnoj sobi, zarobljen u dupku dok je Lora nešto radila na gornjem spratu.

Sada je bar mogao da isplanira bekstvo. Negde u kući nalazio se Kejtin čarobni štapić. Samo kad bi mogao da zamahne njime iznad svoje glave...

Držeći se nejakim krofnastim rukama za šipke na dupku, nekako je uspeo da se uspravi. Šipke su se pružale još desetak centimetara iznad njegove glave. Nigde nije bilo prečaga, a on nije imao dovoljno snage da se uspuže preko ograde. Seo je na pod. Neko će ipak morati da ga izvadi. Mora namamiti Loru da siđe.

Upravo se spremao da se prodere kad mu je pažnju privukla jarko žuta kocka nedaleko od njegove noge. Žuto, žuto, žuto, dozivala je kocka. Treperila je, sijala, pevušila. Po svaku cenu je morao da je se dočepa. Nagnuo se napred, šaka mu se sklopila oko kocke, ali to nije bilo dovoljno da o njoj stekne neki osećaj, bar ne *istinski*. Prineo je kocku ustima, a onda je osetljivim usnama i desnim i zubom istraživao njen drvenasti, farbasti, žučkasti, kockasti ukus, sve dok je nije celu shvatio.

Onda je primetio jedan crveni plastični čekić, tako crven da ga je vrelinu boje štivala za obraze. Malo ustima, malo jezikom, malo pljuvačkom, obišao je i ispitao čekić, sa svim tim žlebovima i ćoškovima i ulegnućima.

U tom zanosu ga je, desetak minuta kasnije, zatekla i Lora, kako zadovoljno žvaće nogu jednog gumenog kengura.

Dan je protekao u izmaglici zabavnih događaja, obroka i popodnevnog spavanja. S vremena na vreme, Piter bi se setio da treba da traži čarobni štapić, ali onda bi mu misli zarobio sjajan ukus hrane, toliko dobre da je želeo da celim telom zaroni u nju, ili bi ga zagolicala pesmice pune čudnovatih ideja koje su zahtevale da im se sav posveti - žena nastanjena u cipeli, krava koja skače preko

meseca, mačka u bunaru; ili bi spazio još neki predmet do kog je morao da dospe ustima.

Kasno po podne, tetka Lora ga je nakon spavanja ponovo donela u dnevnu sobu, i posadila ga na pod, ovog puta izvan dupka. Osvežen snom, Piter se odlučio na novi pokušaj. Čarobni štapić je verovatno bio u kuhinji. Već je puzao prema vratima kad je s leve strane primetio nečija stopala u poznatim cipelama - *svojim* cipelama. Pogled mu je putovao dalje uz noge sve do lica dečaka u fotelji. Dečak se mrštio.

Ovog puta, Piter je uspeo da pobedi strah. Znao je da postoji samo jedan način da se čitava komplikacija razreši. Dopuzao je do onih stopala u cipelama, uhvatio se za džinovske noge i uspravio, a onda se, zadihan od napora, otvoreno obratio Kenetu.

„Slušaj ti. Prestani da me tako gledaš. Nemaš nikakvog razloga da me ne podnosiš. Ja i nisam tako loš. U stvari sam prilično dobar...”

I još dok je to govorio, soba je zasvetlela i počela da se obrće i smanjuje. Odjednom, Piter je shvatio da sedi u fotelji, a beba Kenet stoji između njegovih kolena i pokušava nešto da mu kaže.

Piter je podigao bebu i stavio je u krilo. Oprezno, Kenet je ispružio ruku i pritisnuo vrh Piterovog nosa.

„Prp!”, viknuo je Piter.

Bebina ruka se munjevito povukla, na licu se za trenutak pojavio užas koji se pretopio u osmehe, a potom i smeh. Čak i da je Piter ispričao najbolji,

najsmešniji, najgluplji vic u čitavoj vasioni, niko se tome ne bi slađe nasmejao nego Kenet.

Piter je preko bebine glave pogledao u Kejt koja je sedela u drugom kraju sobe. „Nisam mislio ozbiljno, ono da je Kenet čudovište. U stvari, znaš, prilično ga volim.”

Kejt nije odgovorila. Nije mu verovala.

„Hteo sam da kažem”, nastavio je Piter, „mislim da je sjajan.”

„Hmm”, rekla je Kejt. Spustila je čarobni štapić. „Da ozbiljno tako misliš, pošao bi sa mnom u park da ga provozamo u kolicima.” Bila je sigurna da on takav izazov neće moći da prihvati.

„Važi!”, rekao je Piter, na veliko iznenađenje svoje sestre. Držeći bebu, ustao je iz fotelje. „Hajde, idemo. Kenet će tamo moći da vidi gomilu fantastičnih stvari.”

Tada je i Kejt ustala. „Piter, koji je tebi đavo?” Ali brat je nije čuo. Dok je nosio Keneta u predsoblje, zapevao je na sav glas: „Bee bee crna ovco, daj mi malo vune...”

Glava VII

ODRASLI ČOVEK

Svakog avgusta, porodica Fortjun iznajmljivala je jednu malu ribarsku kuću na morskoj obali u Kornvolu. Svi koji su imali prilike da to mesto vide slagali su se da je u pitanju raj na zemlji. Pravo s ulaznih vrata, izlazio si u voćnjak. U pozadini je proticao potočić - jedva nešto više od jarka, ali koristan za pravljenje brane. Još dalje, iza jednog cestara, prolazila je napuštena železnička pruga kojom su nekad putovali vagoneti natovareni kalajem iz seoskog rudnika. Nepun kilometar dalje, pruga je ulazila u tunel zatvoren daskama u koji je deci bio zabranjen pristup. Kamena kuća je otpozadi imala tesno i neugledno dvorište koje je izlazilo pravo na široki zaliv u obliku potkovice i plažu od sitnog žutog peska. Na jednom kraju zaliva bile su špilje taman dovoljno duboke i mračne da bi ulivale strah. Kad bi naišla oseka, u stenama su se pojavljivala jezerca. Na parking u zaleđini zaliva od jutra pa do sumraka dežurao je kamionet sa sladoledom. Duž zaliva je bilo još šest ili sedam kuća, a Fortjunovi su poznavali i voleli sve druge porodice koje su tu dolazile u avgustu. Tuce dece stare od dve do četrnaest godina činilo je šarenu družinu koja se zajedno igrala i bila poznata, bar u svom krugu, kao Obalska Banda.

Daleko najbolji provod bio je uveče, kad bi sunce potonulo u Atlantik a porodice se okupile oko roštilja u nečijem dvorištu. Posle večere, odrasli su toliko uživali u piću i beskonačnim razgovorima da im se nije žurilo da decu isprate u krevet, i tada se Obalska Banda iskradala u blago zatišje sumraka, vraćajući se na svoja omiljena dnevna mesta. Ali sada je tu bila i misterija mraka i čudnih senki, i prohladenog peska pod tabanima, i onaj sladak osećaj kada trčiš i igraš se u ukradenom vremenu. Uveliko bi prošao sat odlaska na

spavanje, i deca su znala da će se odrasli kad-tad prenuti iz svojih razgovora i da će kroz noćni vazduh odzvoniti imena - Čarli! Harijet! Tobi! Kejt! Piter!

Ponekad, ako deca na drugom kraju plaže nisu mogla da ih čuju, odrasli su slali Gvendolin da ih dovede. Ona je bila najstarija sestra troje dece iz Obalske Bande. Pošto u kući njene porodice nije bilo dovoljno mesta, Gvendolin je spavala kod Fortjunovih. Dali su joj sobu pored Piterove. Izgledala je tako tužno, tako odsutno i zamišljeno. Gvendolin je bila odrasla - neki su tvrdili da ima čak devetnaest godina - i uvek je sedela s odraslima, ali nije učestvovala u njihovim ćaskanjima. Studirala je medicinu i spremala je neki važan ispit. Piter je često mislio na nju, mada nije bio siguran zbog čega. Imala je zelene oči i kosu toliko riđu da si skoro mogao reći da je narandžasta. Ponekad je dugo i uporno zurila u Pitera, ali retko je s njim razgovarala.

Kad bi dolazila po decu, dolazila je laganim i ležernim korakom, bosonoga, u iznošenom šortsu, i podizala je pogled tek kad bi stigla do njih. Govorila je tihim, tužnim, melodičnim glasom. „Dečurlijo, pokret! Spavanje!”, a potom bi se, ne sačekavši da čuje proteste, i ne ponavljajući poziv, okrenula i otišla, šutirajući pesak u hodu. Da li je tužna zato što je odrasla a ne nalazi da je to neka sreća? Teško je bilo reći.

I upravo tog komvalskog leta, u svojoj dvanaestoj godini, Piter je počeo da primećuje koliko se dečji svet razlikuje od sveta odraslih. Nisi mogao baš da tvrdiš da se odrasli nikad ne zabavljaju. Kupali su se i oni u moru - ali nikad duže od dvadeset minuta. Voleli su da igraju odbojku, ali samo pola sata ili tu negde. Pokatkad si mogao da ih nagovoriš da igraju žmurke ili ćorave bake ili da prave džinovski zamak od peska, ali to su bili izuzetni slučajevi. Neosporno je bilo da svi odrasli, samo ako im pružiš priliku, na plaži najradije biraju jednu od tri moguće zanimacije: da sede i pričaju, da čitaju novine i knjige, ili da

dremaju. Njihova jedina sportska aktivnost (ako se to uopšte moglo tako nazvati) bile su duge dosadne šetnje, a i to im je služilo samo kao povod da nastave s pričom. Na plaži su svaki čas gledali na sat, mnogo pre nego što bi iko ogladneo, počeli bi da govore jedno drugom kako je vreme da se misli na ručak ili večeru.

Sami su sebi izmišljali obaveze - da odu do majstora koji je živeo jedva kilometar dalje, ili do automehaničarske radnje u selu, ili do grada da obave kupovinu. Vraćali bi se ljuti zbog letnje gužve u saobraćaju, ali i tu gužvu su pravili oni sami. Pošto nikako nisu mogli da se skrase, svi ti odrasli stalno su posećivali telefonsku govornicu na kraju seoskog puta kako bi se javili rođacima, ili kolegama na poslu, ili svojoj odrasloj deci. Piter je zapazio da odrasli većinom ne mogu ljudski da otpočnu dan ako prvo ne odu kolima da kupe novine, one jedine prave. Drugi nisu mogli da prežive dan bez cigareta. Treći su morali da piju pivo. Četvrti nisu mogli da izdrže bez kafe. Neki jednostavno nisu bili u stanju da čitaju novine ako pri ruci nemaju i cigarete i kafu. Odrasli su redovno puckali prstima i gundali kad bi se neko vratio iz grada a nešto zaboravio; uvek je još nešto bilo neophodno, i padala su obećanja da će se to kupiti sutra - još jedna plamena stolica, šampon, beli luk, naočare za sunce, štipaljke - kao da je nemoguće uživati u godišnjem odmoru, da ga je nemoguće i započeti, sve dok se ne zgrne gomila tih beskorisnih stvari. Gvendolin je, doduše, bila drugačija. Ona je celog dana samo sedela u stolici i čitala neku knjigu.

Za to vreme, Piter i njegova družina nikad nisu znali ni koji je dan ni koliko je sati. Nadirali su u talasima s kraja na kraj plaže, jurili se, skrivali, tukli, osvajali nove teritorije, igrajući se gusara ili vanzemaljaca. U pesku su pravili brane, kanale, tvrđave, a jednom prilikom i vodeni zoo-vrt koji su naselili krabama i račićima. Piter i ostala starija deca izmišljali su priče za koje

su tvrdili da su istinite samo da bi najmlađima uterali strah u kosti. O morskim čudovištima s pipcima koja izmile iz talasa, hvataju decu za noge i odvlače ih u dubine. Ili o ludaku s kosom od morskih trava koji živi u špilji i pretvara decu u jastoge. Piter se toliko unosio u te priče da mu se više nije ulazilo samom u špilju, a dok je plivao prošla bi ga jeza kad bi stopalom okrznuo struk morske trave.

Ponekad bi Obalska Banda zalutala i na kopno, do voćnjaka gde su napravili logor. Ili bi trčali starom prugom sve do zabranjenog tunela. Između dasaka na ulazu postojala je jedna rupa i čik ako je neko smeo da se tuda provuče u najmrkliji mrak. Sa zidova je kapala voda i proizvodila šupalj, jezovit, plopotav odjek. Čulo se i nekakvo grebuckanje koje su pripisivali pacovima, a iz dubine je stalno pirio memljiv čađavi povetarac za koji je jedna od starijih devojčica tvrdila da je veštičji dah. Niko joj nije verovao, ali niko se nije ni usuđivao da zađe dublje od dva-tri koraka.

Ti letnji dani su počinjali rano i završavali se kasno. Ponekad, pošto bi se zavukao u krevet, Piter je pokušavao da se seti kako mu je dan počeo. Kao da su se događaji od istog jutra odigrali nedeljama ranije. Često bi tako i zaspao, ne uspevši da se seti početka dana.

Jednom prilikom, odmah posle večere, Piter se posvađao s dečakom koji se zvao Henri. Spor je započeo oko jedne čokoladice, ali prepirka se ubrzo pretvorila u razmenu uvreda. Iz nekog razloga, sva ostala deca, osim Kejt naravno, stala su na Henrijevu stranu. Piter je bacio čokoladicu u pesak, okrenuo im leđa i udaljio se. Kejt je otišla u kuću po flaster za posekotinu na nozi. Ostatak družine krenuo je u šetnju obalom. Piter se osvrnuo i gledao kako se udaljavaju. Čuo je smeh. Možda pričaju o njemu. Pošto je družina zalazila sve dublje u sumrak, postalo je nemoguće razaznati ko je ko, i videla se samo

zamagljena mrlja koja se kretala i rastezala na ovu ili onu stranu. Pre će biti da su potpuno zaboravili na njega i već se zabavljaju nekom novom igrom.

Piter je i dalje stajao okrenut leđima prema moru. Iznenadni nalet hladnog vetra naterao ga je da se strese. Pogledao je u pravcu kuća. Nerazgovetno je čuo žamor odraslih, zvuk vađenja čepa iz boce vina, melodičan smeh neke žene, možda njegove majke. Stojeći te avgustovske večeri između dveju družina, dok mu je more zapljuskivalo bosa noge, Piter je iznenada shvatio nešto vrlo očigledno i stravično: jednog dana, on će napustiti družinu koja razuzdano trči obalom, i priključiti se onoj družini što sedi i priča. Teško mu je bilo da u to poveruje, ali znao je da je to istina. Zanimae ga drugačije stvari, posao, novac i porezi, čekovne knjižice, ključevi i kafa, i pričanje i sedenje, beskonačno sedenje.

Takve su ga misli opedale kad je te noći legao da spava. A da su to bile radosne misli, baš i nisu. Kako da se raduje životu koji će provoditi u sedenju i pričanju? Ili izvršavanju obaveza i odlaženju na posao. I u kome se nikad neće igrati, nikad istinski zabavljati. Jednog dana, on će biti potpuno drugačija osoba. To će se odvijati polagano i neprimetno, a kad sve bude gotovo, njegovo blistavo, veselo jedanaestogodišnje biće izgledaće mu isto tako daleko, isto tako nerazumljivo, kao što mu sad izgledaju svi odrasli. I s tim tužnim mislima je zaspao.

Sutradan ujutru, Piter Fortjun se prenuo iz nemirnog sna i ustanovio da se preobrazio u neku džinovsku osobu, zapravo u odraslog čoveka. Pokušao je da pokrene ruke i noge, ali bile su teške, i učinilo mu se to kao preveliki napor za tako rano jutro. Stoga je nepomično ležao i slušao ptice ispod prozora i gledao oko sebe. Soba bila je uglavnom ista, mada je izgledala znatno manje. Usta su mu bila suva, osećao je neko tištanje u glavi i blagu vrtoglavicu. Svaki treptaj

oka ga je bolelo. Sinoć je popio previše vina, to je to. A možda je i s jelom preterao, jer stomak mu je bio naduven. I previše je pričao, jer peklo ga je u grlu.

Zastenjao je i prevrnuo se na leđa. Napeo se iz sve snage i uspeo da podigne ruku i prinese je licu kako bi protrljao oči. Kad je dotakao obraz, koža mu je zastrugala kao šmirgla. Trebalo bi da ustane i da se obrije, pre nego što počne da misli o bilo čemu drugom. A moraće da se pokrene jer ima toliko stvari koje treba uraditi, toliko obaveza, toliko poslova. Ali taman kad je hteo da se protegne, presekao ga je izgled vlastite šake. Bila je prekrivena gustim crnim kovrdžavim dlakama! Zagledao se u tu šaketinu s prstima debelim kao kobasice i prsnuo u smeh. Dlake su bujale svuda, čak i iz zglavaka. Što je duže gledao tu šaku, pogotovu kad ju je stegnuo u pesnicu, sve mu je više ličila na četku za klozet.

Uspravio se i seo na ivicu kreveta. Bio je go. Telo mu je bilo tvrdo, koščato i dlakavo od glave do pete, s nekim novim mišićima u rukama i nogama. Kad je konačno ustao, zamalo je tresnuo glavom o niske grede u svojoj tavanskoj sobi. „Koješ...”, zaustio je, ali zgranuo ga je vlastiti glas. Zvučao je kao mešavina kosilice za travu i roga za maglu. Moram da operem zube i oplahnem grlo, pomislio je. Čim je koraknuo prema umivaoniku, patos je zaškripao od njegove težine. Imao je osećaj da su mu zglobovi u kolenima odebljali, da su nekako ukočeni. Kad je stigao do umivaonika, morao je da se pridrži za ivicu dok je istraživao svoje lice u ogledalu. S tom crnom čekinjastom maskom, moglo se pomisliti da ga odande gleda neki gorila.

Otkrio je da tačno zna šta treba da radi kad je na red došlo brijanje. Toliko puta je posmatrao oca. Kad se obrijao, lice je izgledalo malo sličnije njegovom. U stvari, izgledalo je bolje, manje naduveno od njegovog

jedanaestogodišnjeg lica, sa gordom vilicom i drskim pogledom. Sve u svemu, zgodno, pomislio je.

Obukao je odeću koju je našao prebačenu preko stolice i sišao u trpezariju. Svi će pasti u nesvest, mislio je, kad vide da sam preko noći postao deset godina stariji i trideset centimetara duži. Ali od troje odraslih koji su pogureno sedeli oko stola za doručak, jedino je Gvendolin sevnula blistavim zelenim očima, i brzo skrenula pogled. Njegovi roditelji su samo promrmljali 'bro jutro, i nastavili da čitaju svako svoje novine. Piter je osetio mrave u stomaku. Nasuo je kafu i uzeo novine koje su ležale presavijene pored njegovog tanjira i preleteo pogledom preko naslovne strane. Neki štrajk, još jedan skandal oko oružja, i sastanak lidera nekoliko važnih zemalja. Primetio je da zna imena svih predsednika i ministara, kao i njihove karijere i ciljeve. I dalje je imao čudan osećaj u stomaku. Srknuo je malo kafe. Ukus je bio oduran, otprilike kao nagoreli karton koji je neko izgnječio i prokuvao u prljavoj vodi iz kade. Ipak je nastavio da srče jer nije želeo da nekome padne na pamet da on u stvari ima jedanaest godina.

Piter je pojeo svoj tost i ustao od stola. Kroz prozor je mogao da vidi Obalsku Bandu kako trči kroz pesak u pravcu špilje. Kakvo rasipanje energije od ranog jutra!

„Idem da se javim kolegi na poslu”, objavio je Piter značajno svima prisutnima, „a posle ću malo da prošetam”. Ima li na svetu ičeg dosadnijeg i odraslijeg od šetnje? Otac je promrmljio nešto neodređeno. Majka je rekla: „Fino”, a Gvendolin je piljila u svoj tanjir.

U predsoblju je okrenuo broj svog asistenta iz laboratorije u Londonu. Svaki pronalazač obavezno ima bar jednog asistenta.

„Kako napreduje antigravitaciona mašina?“, pitao je Piter. „Da li su vam stigli moji najnoviji crteži?“

„Vaši crteži su sve razjasnili“, rekao je asistent. „Napravili smo izmene po vašoj preporuci, a zatim smo uključili mašinu na pet sekundi. Sve je u sali počelo da lebdi, tačno kako ste i rekli. Pre nego što izvedemo novi opit, moraćemo da zašrafimo stolove i stolice za pod.“

„Ne dirajte ništa dok se ja ne vratim s odmora“, rekao je Piter. „Hoću lično da se uverim. Dolazim kolima za vikend.“

Kad je obavio razgovor, iskoračio je u voćnjak i zastao kraj potoka. Dan je bio prekrasan. Voda je umilno žuborila ispod drvenog mosta, a on je bio uzbuđen zbog svog novog pronalaska. Ali iz nekog razloga nije želeo da se previše udaljava od kuće. Iza leđa je čuo neki sušanj i osvrnuo se. Na vratima je stajala Gvendolin i pažljivo ga posmatrala. Piter je ponovo osetio stezanje u stomaku. Bio je to neki hladan osećaj, nalik na propadanje. Kolena su mu malo klecnula. Gvendolin je spustila ruku na ivicu starinskog bureta za vodu koje je stajalo kod ulaznih vrata. Jutarnja sunčeva svetlost, prelomljena kroz lišće jabukovih stabala, titrala je po njenim ramenima i igrala joj u kosi. Nikad u životu, a imao je punu dvadeset i jednu godinu, Piter nije video ništa tako... pa, savršeno, milo, blistavo, lepo... nije postojala reč koja bi dostojno opisala to što je video. Njene zelene oči gledale su pravo u njegove.

„Ideš u šetnju?“, rekla je kao uzgred.

Piter je jedva smogao hrabrosti da progovori. Pročistio je grlo. „Da. Hoćeš li i ti sa mnom?“

Spustili su se blagom padinom kroz voćnjak sve do nasipa od šljake kojim je nekad prolazila železnička pruga. To o čemu su pričali nije bilo ništa posebno - letnji odmor, vremenska prognoza, članci iz novina - bilo šta, samo da ne pričaju o sebi. Kad su krenuli dalje, ona je stavila svoju meku i prijatno hladnu ruku u njegovu. Piter je ozbiljno pomislio da bi mu se moglo dogoditi da uzleti čak do vrhova drveća. Slušao je razne priče o mladićima i devojkama, muškarcima i ženama, o tome kako se zaljube i poblesave, ali uvek je mislio da je sve to prenaduvano. Na kraju krajeva, koliko uopšte neko može da ti se sviđa? Pa onda i u bioskopu, oni dosadni i nezaobilazni delovi, kad junak i junakinja uzmu odsustvo da bi se kreveljili i gledali u oči i na kraju poljubili, uvek mu je to izgledalo kao jeftino zamantavanje kojim se samo nepotrebno odlaže rasplet priče.

A evo sad, sav se rastopio čim ga je Gvendolin dotakla rukom, i dolazi mu da viče, da urla od radosti.

Stigli su do tunela, i bez ikakvog dogovora, provukli se kroz rupu između dasaka, u hladno dimljivo crnilo. Pribijali su se jedno uz drugo dok su odmicali u dubinu, i kikotali se kad bi ugazili u neku baru. Tunel nije bio mnogo dugačak. Već su mogli da vide drugi kraj, koji je blistao kao rozikasta zvezda. Na pola puta su se zaustavili. Stajali su blizu jedno drugom. Ruke i lica su im još zračili sunčevom toplotom. Primakli su se još bliže i tada, uz zvuke životinjskog grebuckanja i plop-plop-plopotanja kapi po baricama, on i Gvendolin su se poljubili. Piter je odmah znao da za sve godine svog srećnog detinjstva, čak ni u najboljim od najboljih trenutaka, kao što je bilo igranje s Obalskom Bandom po letnjem mraku, nikad nije uradio ništa bolje, ništa uzbudljivije i čudnije od tog poljupca s Gvendolin u železničkom tunelu.

Kad su nastavili dalje prema svetlu, ona mu je rekla da će jednog dana postati doktorka i naučnica i da će raditi na novim lekovima za neizlečive bolesti. Iskoračili su žmirkajući na sunčevu svetlost i pronašli jedno mesto ispod drveća gde su na tankim stabljikama leljali plavi cvetovi. Ležali su na leđima, sklopljenih očiju, jedno do drugog u visokoj travi, okruženi zujanjem insekata. Ispričao joj je o svom pronalasku, antigravitacionoj mašini. Još malo i moći će zajedno da krenu na put, da sednu u njegov sportski dvosed, zeleni kabriolet, i da se uskim komvalskim i devonskim putevima odvezu do Londona. Usput bi mogli da svrate u neki restoran i naruče sladoled sa čokoladnim kremom, i kante i kante limunade. Pred zgradom će se zaustaviti tačno u ponoć. Ući će u lift i odvesti se do gore. On će otključati laboratoriju i pokazati joj mašinu sa svim onim silnim brojčanicima i toplim sjajem kontrolnih lampica.

Okrenuće prekidač i onda će se udvoje nežno sudarati i tumbati kroz vazduh između stolova i stolica...

Mora da je zaspao u travi dok joj je o tome pričao. Sportski dvosed, mislio je sanjivo, čokoladni krem, ponoć, mogu da ostanem dokle god hoću, i Gvendolin... Na tom mestu je shvatio da ne pilji u nebo nego u tavanicu svoje sobe. Digao se iz kreveta i prišao prozoru koji je gledao na plažu. Mogao je da vidi Bandu, u velikoj daljini. Bila je oseka, u stenama su čekala jezerca. Navukao je šorts i majicu i požurio niz stepenice. Bilo je kasno, svi su već odavno doručkovali. Na brzinu je popio čašu soka od pomorandže, zgrabio jednu zemičku i istrčao napolje, kroz malo dvorište i pravo na plažu. Pesak ga je već peckao po tabanima, a roditelji i njihovo društvo uveliko su bili zauzeli svoje dnevne poze sa knjigama i platnenim stolicama i suncobranima.

Majka mu je mahnula rukom. „Dobro si se naspavao. Baš ti je to i trebalo.”

Drugovi su ga primetili i počeli da dozivaju: „Piter, Piter, dođi da vidiš!”

Uzbuđen, potrčao je prema njima, i mora da je već bio na pola puta kad je zastao i osvrnuo se da još jednom pogleda odrasle. U senci suncobrana, oni su se naginjali jedno prema drugom i razgovarali. Sada ih je video drugačije. Postoje neke stvari koje oni poznaju i vole a koje se njemu tek razotkrivaju, kao obrisi kroz maglu. Na kraju krajeva, u životu ga ipak čekaju pustolovine.

Kao i obično, Gvendolin je sedela po strani sa svojim knjigama i papirima, učeći za ispit. Videla ga je i podigla glavu. Da li je samo nameštala naočare za sunce, ili mu je mahnula? To nikad neće saznati.

Okrenuo se prema obali. Okean se iskrio od svetlosti, u nedogled, sve do širokog horizonta. Prostirao se ispred njega, ogroman i nepoznat. Jedan za drugim, beskrajni talasi su zapljuskivali obalu, kotrljali se i šumeli, i Piter je u njima video sve ideje i fantazije koje će u životu imati.

Ponovo je čuo kako ga neko doziva po imenu. Njegova sestra, Kejt, cupkala je i poskakivala po vlažnom pesku. „Piter, pronašli smo blago!” Iza nje, Harijet je stajala na jednoj nozi, podbočena, crtajući krug u pesku palcem druge noge. Tobi i Čarli su se gurali s klincima u redu za skakanje sa stene u slano jezerce. A iza sveg tog ljudskog komešanja okean se njihao i nabirao i klizio, jer ništa nije moglo da stoji u mestu, ni ljudska bića, ni voda, ni vreme.

„Blago!”, uporno je dozivala Kejt.

„Evo, dolazim!”, viknuo je Piter, „dolazim!”, i sjurio se prema obali. Osećao se gipko i bez težine dok je tabanima jedva doticao pesak. Evo,

uzlećem, pomislio je. Da li je sanjario, ili je ipak leteo?